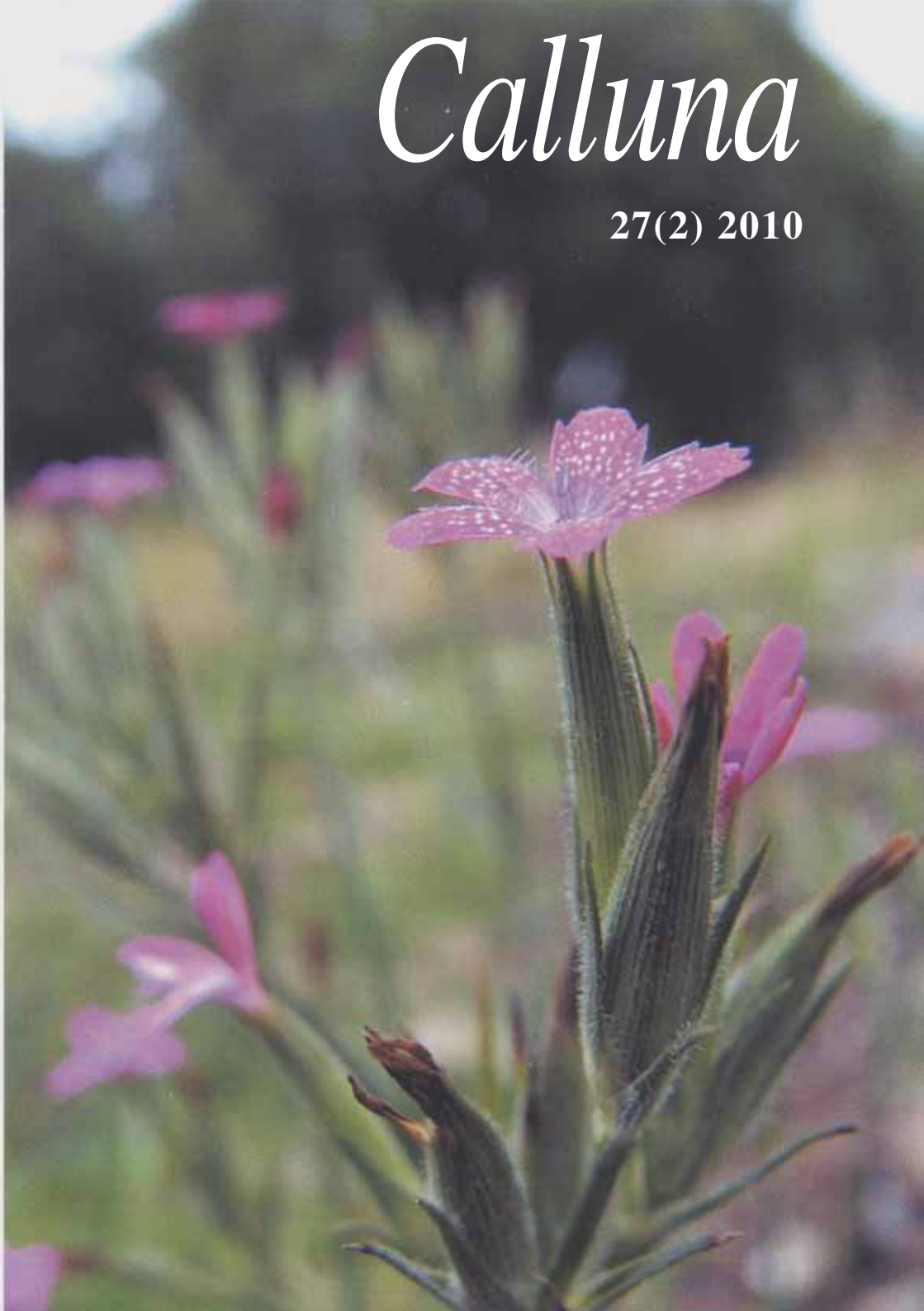

Calluna

27(2) 2010

Calluna

Utgiven i samarbete mellan
VÄSTERGÖTLANDS BOTANISKA FÖRENING och
BOTANISKA FÖRENINGEN I GÖTEBORG
Redaktör: Gunnar Weimarck

ÅRG. 27 2010 NR 2
ISSN 2000-2335

VÄSTERGÖTLANDS BOTANISKA FÖRENING

Plusgiro: 482 38 80-2   **Årsavgift:** 75 kr
Adress: Biologiska museet
4:e Villagatan 6   504 53 Borås
Hemsida: <http://>

STYRELSE:

Ordf: Anders Bohlin
Halltorpsgatan 14 461 41 Trollhättan
0520-35040 anders.bohlin@telia.com

V ordf: Gösta Börjeson
Dammgatan 10 566 32 Habo
036-40611 gosta.borjeson@swipnet.se

Sekr: Karin Kjellberg
Stenum Västtomten 532 94 Skara
0511-61007 kjellberg.karin@telia.com

Kassör: Olof Janson
Kårtorp 1 533 97 Götene
0511-53026, 53016

Övriga: Ulla-Britt Andersson
Torsö, Källeberg 2 542 91 Torsö
0501-21105

Anders Bertilsson
Bäcksholm 565 91 Mullsjö
0392-23015 bertilsson.gravsjo@telia.com

Michael Johansson
Bodagatan 27 507 42 Borås
0704-55224 70704552247@bredband.net

Peter Laudon
Ryttaregårdsv. 14 532 73 Varnhem
0511-60586 peterlaudon@telia.com

Erik Ljungstrand
Järkholmsv., pl 614 436 56 Hovås
0708-559628

Enar Sahlin
Box 3 430 63 Hindås
0301-10848 enar.sahlin@swipnet.se

Rapportmottagare: Lennart Sundh

Floraväktarsamordnare: Enar Sahlin
Exkursionskommitté: Anders Bertilsson
Erik Ljungstrand

BOTANISKA FÖRENINGEN I GÖTEBORG

Plusgiro: 52 41 55-9   **Årsavgift:** 100 kr
Adress: c/o Inst. f. botanik o. miljövetenskap
Box 461 405 30 Göteborg

Hemsida:

E-post: _____

STYRELSE:

Ordf: Gunnar Weimarck
Kullstigen 5 436 40 Askim
031-414655 weimarck@telia.com

V ordf: Aimon Niklasson
Trolltjärn 18 436 40 Askim
031-261378 aimon@bahnhof.se

Sekr: Erik Ljungstrand (se vänsterspalten)

V sekr: Staffan Wall
Gibraltargatan 44 412 58 Göteborg
031-160560 wall@chem.gu.se

Kassör: Sören Svensson
Båtsman Grås g. 11 422 57 Hisings Backa
031-523865 / 0703-222403
soren.svensson@mbox303.tele2.se

Övriga: Kenneth Bergerson
Karduansmakareg. 26 415 07 Göteborg
031-266637
kenneth.bergerson@cgcarkitekter.se

Ragnhild Crawford
Önneröd 150 442 72 Kärna
0303-226123
ragnhild.neil.crawford@gmail.com

Claes Gustafsson
Balsebrunnsvägen 21 430 82 Donsö
031-973861 / 0703-210641
claes.gustafsson@dpes.gu.se

Enar Sahlin (se vänsterspalten)

Floraväktarsamordnare: Enar Sahlin
Exkursionskommitté: Erik Ljungstrand
Eva Andersson
Ingvar Bergström

Omslaget: Knippnejlika *Dianthus armeria* vid Trollhättan,
Hörlycke 2008-08-06. Foto Jörgen Jéppson.

Rödlistan 2010

Enar Sahlin

Rapportmottagare för rödlistade arter
Samordnare för floraväxeriet i Västergötland
Box 3, 430 63 Hindås, enar.sahlin@swipnet.se

Onsdagen den 28 april 2010 släpptes den nya rödlistan vid Fauna och Flora-konferensen i Uppsala. Detta är den tredje svenska rödlistan som utarbetats enligt internationella naturvårdsunionens (IUCN) system. Vart femte år skall en ny lista presenteras där djur, växter och svampar som bedöms att inte ha livskraftiga populationer i Sverige finns med. Tankar har framförts att vart tionde år vore rimligare eftersom det är ett långt och tidskrävande arbete som ligger bakom för de ca 15 expertkommittéerna och ett antal specialister.

Med åren har kunskapen om arters frekvens och status ökat vilket medfört att arter både kommer till och försvinner som hotade objekt. Ändrad markanvändning i odlingslandskapet, klimatförändring, parasiter och sjukdomar är orsaker till arters sårbarhet. Ett exempel på att marker inte hävdas som förr är backsippans tillbakagång. Nu gör den sitt inträde i rödlistan. Nya för i år är också ask och alm som sakta håller på att slås ut av askskottsjukan respektive almsjukan. Då ett större antal arter tillkommer än vad som lämnar rödlistan får vi intrycket att hotbilden växer.

Nedan listas de förändringar i rödlistan som gäller kärlväxterna i Västergötland.

Lämnar rödlistan gör:

<i>Aphanes australis</i>	småfruktig jungfrukam
<i>Digitaria ischaemum</i>	fingerhirs
<i>Juncus inflexus</i>	blåtåg
<i>Rubus infestus</i>	orustbjörnbär
<i>Sparganium erectum</i> ssp. <i>neglectum</i>	glansigelknopp
<i>Taxus baccata</i>	idegran

Nya i rödlistan är:

EN <i>Taraxacum fusiflorum</i>	mörk ängsmaskros
VU <i>Fraxinus excelsior</i>	ask
VU <i>Pulsatilla vulgaris</i>	backsippa
VU <i>Ulmus glabra</i>	alm
VU <i>Viola rupestris</i>	sandviol
NT <i>Adoxa moschatellina</i>	desmeknopp
NT <i>Alchemilla plicata</i>	trubbdaggkäpa
NT <i>Arnica montana</i>	slättergubbe
NT <i>Blysmus compressus</i>	plattsäv
NT <i>Blysmus rufus</i>	rödsäv
NT <i>Botrychium lunaria</i>	månläsbräken
NT <i>Brassica rapa</i> ssp. <i>campestris</i>	åkerkål
NT <i>Carex hostiana</i>	ängsstarr

NT <i>Chenopodium bonus-henricus</i>	lungrot	NT <i>Hypericum montanum</i>	bergjohannesört
NT <i>Corydalis cava</i>	hålnunneört	NT <i>Leontodon hispidus</i>	sommarfibbla
NT <i>Crepis praemorsa</i>	klasefibbla	NT <i>Serratula tinctoria</i>	ängsskära
NT <i>Fumaria vaillantii</i>	blek jordrök	NT <i>Thalictrum simplex</i> ssp. <i>simplex</i>	vanlig backruta
NT <i>Galeopsis ladanum</i>	mjukdån	NT <i>Trifolium montanum</i>	backklöver
NT <i>Goodyera repens</i>	knärot	NT <i>Ulmus minor</i>	lundalm
NT <i>Hyoscyamus niger</i>	bolmört		

Fetmaskros *Taraxacum obtusilobum* (se sid. 5!) på sin unika lokal i Göteborg, Änggården, Storängsgatan 2010-05-19. År 2010 noterades 18 exemplar. Foto Enar Sahlin.

Floraväktarrapport 2009

Västergötlands rödlistade kärlväxter

Enar Sahlin

Rapporten följer *Rödlistade arter i Sverige 2005*, där samtliga i Västergötland uppgivna arter som redovisats som bofasta, tillfälliga, eventuellt bofasta/reproducerande och försvunna tagits med. Besökta lokaler 2009 redovisas inom ram. Arter som ej besökts under året finns också med i listan för att i någon

mån visa status för arten samt senaste uppgift.

Samtliga lokaler t.o.m. 2004 finns i ÅRSRAPPORT 2004 (*Calluna* 2:2005).

Uppgifter som är nya sedan *Västergötlands flora* utkom är markerade med *.

Koordinater anges i systemet RT 90.

FÖRSVUNNA — hotkategori RE

Avena strigosa ..... purrhavre
Inga aktuella lokaler. Senast sedd som åkerogräs i Hjo 1908 och på tipp i Göteborg 1956.

Camelina abyssum ..... lindådra
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Mölndal 1940.

Camelina sativa ..... oljedådra
Tidigare som åkerogräs och eventuellt odlad som oljeväxt. Tillfällig. Av de fyra senaste förekomsterna är tre från 1997 (Göteborg, Habo och Falköping) och en från 2005 (Lerum)

Chenopodium urbicum ..... bymålla
Sällsynt vid gårdar och tippar. 23 äldre lokaler fram till 1958. Endast en aktuell lokal, Göteborg, Angered sn, Gunnilse grusgrop, där sedd senast 2004 med 1 ex.

Cuscuta epilinum ..... linsnärja
Gammalt linogräs. Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Töreboda 1967.

Cyperus fuscus ..... dvärgag
Tillfällig. En aktuell lokal, Göteborg, Nylöse sn, Alelyckan, VEABs trädgårdsmästeri, där sedd senast 2007. Lokalen nu förstörd. Föregående fynd från Göteborg 1941.

Euphrasia rostkoviana ssp. *montana* ..... ängsögontröst
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Ulricehamn 1939.

Galium spurium ssp. *spurium* ..... linmåra
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Bollebygd 1967.

- Lolium remotum* ..... linrepe
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Mölndal 1948.
- Lolium temulentum* ..... dårrepe
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1955.
- Pulicaria vulgaris* ..... loppört
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg i mitten av 1800-talet.
- Solanum villosum* ssp. *miniatum* ..... röd nattskatta
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1951.
- Spergula arvensis* ssp. *maxima* ..... jättespärgel
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Ulricehamn 1924.

AKUT HOTADE — hotkategori CR

- Acer campestre* ..... naverlönn
Kvarstående och förvildad på 8 lokaler främst i Göteborgstrakten. Fö. inga aktuella lokaler.
- Ajuga genevensis* ..... kritsuga
Tillfällig eller odlad. Förvildad. Senast sedd i Änggårdsbergen, Fässbergs sn 2006.
- Anthemis cotula* ..... kamomillkulla
Gammal kulturföljeslagare på kväverik mark. Senast sedd i Göteborg på 2 lokaler: Askim 1992 och V. Frölunda 2003.
- Apium graveolens* ..... selleri
Tillfällig på ruderatmark i Göteborgstrakten: Lundby 2000 och Angered 2001.
- Chenopodium vulvaria* ..... stinkmålla
Tillfällig på ruderatmark. Sedd 1958 i Ale och Vänersborg. Endast en aktuell lokal: Mölndal, Kikås sotpipp 2005.
- Ilex aquifolium* ..... järnek
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1960.
- Melilotus dentatus* ..... strandsötväppling
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1933.
- Rorippa microphylla* ..... bäckfräne
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1955.
- Rosa pimpinellifolia* ..... pimpinellros
Endast kvarstående prydnadsbuskar noterade från 32 lokaler (Vgfl. s. 358). Naturliga förekomster saknas.
- Rubus loebrii* ..... bergsmbjörnbär**
SVERIGEANSVAR Detta är artens enda växtplats i Norden! Närmaste förekomst är i södra Tyskland. Den anses vara spontant invandrad till denna lokal. Se SBT 101, 2:2007.

Göteborg , Bergum sn, nära kyrkan	64156, 12840
2007 5 ex ELj	
2008 5 ex ELj	
2009 5 ex ELj	

Senecio erucifolius ..... flikstånds
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1905.

Taraxacum obtusilobum ..... **fetmaskros**

SVERIGEANSVAR Enda kända kvarvarande lokal i Sverige (och i hela världen)! Arten är den enda kända normalsexuella *Taraxacum*-arten i Norden och har länge ansetts vara utrotad genom att *locus classicus* förstördes genom anläggande av en spårvagnsvändplats vid Långedrag. Den finns dock kvar(?) på en annan, gammal lokal i Änggården. Den hotas dock av rensnig och gräsklippning! Se SBT 101, 2:2007

Från och med 2008 har de gräsytor där fetmaskrosen tidigare vuxit skyddats av kommunen på ett föredömligt sätt genom en försiktig, låg stängsling, och ett anslag om artens förekomst och betydelse har satts upp. Dock kunde man inte återfinna maskrosen 2008 inom den skyddade platsen. En möjlig hybrid noterades i grannskapet. 2009 visade sig arten åter med hela 6 ex!

Göteborg , Göteborg, Änggården vid Storängsgatan*	64015, 12698
1995 20 ex ELj	
1996 15 ex ELj	
1997 ca 5 ex ELj	
1998 ca 6 ex ELj	
1999 3 ex ELj	
2000 3 ex ELj	
2001 4 ex ELj	
2002 2 ex ELj	
2003 2 ex ELj	
2004 1 ex ELj	
2005 0 ex ELj	tidig gräsklippning omöjliggjorde identifiering
2006 0 ex ELj	nerklippt
2007 0 ex ELj	nerklippt, 2008 kommer platsen att skyddas
2008 0 ex ELj	lokalen ”skyddad”, möjlig hybrid noterades
2009 6 ex! ELj, ESa	skyddet har gett resultat: 6 ex + 1 hybrid

Tephroceris palustris ..... kärnmocka
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Falköping 1919.

Tilia platyphyllos ..... *bobuslind*

Troligen mest kvarstående prydnadsträd på 6 lokaler. Senast noterade från Skara, N. Ving 2006 och Göteborg, Askim 2007. Inhemsk i norra Bohuslän.

STARKT HOTADE — hotkategori EN

Agrostemma githago ..... klätt
Gammalt åkergräs. 6 aktuella lokaler, som senast sågs under florainventeringen.

Allium carinatum ..... **rosenlök**
Trolig inkomling med gräsfrö eller odlad som prydnadsväxt. Totalt 4 lokaler (Göteborg, Gjutegården 1995 och Järkholmen 1998, Borås, Ljushult 1999, Trollhättan, N. Björke 1998). Tidigare VU.

Göteborg , Askim sn, sydspetsen av Järkholmen	naturlig gräsmark	63936, 12677
2007	795 ex ELj	
2008	90 ex ELj	dåligt pga torkan
2009	1212 ex ELj	

Allium senescens ..... kantlök
Ursprunglig i torr gräsmark. Senast sedd i Västra Frölunda 1994.

Apium inundatum ..... krypfloka
Tillfällig. Två aktuella lokaler. Senast sedd i Svenljunga, Ångasjön 1993 och Falköping, Hornborgasjön 1998.

Arenaria gothica ..... **kalknarv**
VÄSTGÖTAANSVAR Tidigare VU. Finns närmast på Gotland. Ganska vanlig på Kinnekulles östsida, sällsynt på den västra. Kalknarven kan variera kraftigt i antal exemplar liksom antal lokaler. De flesta har ej kontrollerats sedan 1980-talet. 10 lokaler noterade.

Götene , Österplana sn, S om Österplana kyrka	6496870, 1361738
2007	noterad JDa
2008	noterad OJa
2009	noterad OJa

Götene , Österplana sn, 150 m SSO om Björneberg	64985, 13623
2004	fåtal ex OJa
2008	noterad OJa
2009	10-tal OJa

Arnoseris minima ..... **klubbfibbla**
Gammal inkomling på sandig åkermark. Tidigare på ett 15-tal lokaler i södra Västergötland och Hjo. Endast en aktuell lokal vars förekomst varit mycket variabel. 2007 visade den sig med 3 ex på lokalen efter tre års bortovaro. Tyvärr var den åter borta de två senaste inventeringarna 2008 och 2009.

Habo , Habo sn, 200 m ONO om Fiskebäcks kapell	sandig åkerkant	64185, 13997
2007	3 ex! MTh	
2008	0 ex MTh	
2009	0 ex MTh	

Atriplex laciniata ..... sandmälla
Obeständig inkomling på sandiga havsstränder. Två aktuella lokaler. Sällsynt i Göteborgstrakten med fynd från Askim, Amundön 1979 och Askim, Långa Skär 1989.

Atriplex pedunculata ..... saltmälla
Ursprunglig på havssträndängar. En aktuell lokal. Senast sedd Göteborg, Askim sn, Amundön 2003

***Baldellia repens* ..... revsvalting**

VÄSTGÖTAANSVAR. Populationerna i sjön Anten utgör en viktig del av artens svenska utbredning. Den förekommer även i Småland och Blekinge. 2005 hade revsvaltingen ett dåligt år. Högt vattenstånd under hela vegetationsperioden missgynnade den. 2006 var ett normalår med blomning på flera lokaler. 2007 var vattenståndet återigen mycket högt hela sommaren. Få exemplar på endast en lokal (6) kunde noteras. Viss återhämtning 2008. Revsvaltingen vill ha öppna, konkurrenssvaga stränder. Vassar och förbuskning håller på att konkurrera ut den. 2009 minskade den något återigen. Dock ökning på 2 lokaler. Totalt 13 lokaler.

Alingsås, Långared, Antens sydände, badplats ("Finska viken"). (1) ny lokal 64345, 13024			
2003	–	IWä	
2004	–	IWä	igenvuxet
2009	0 ex	IWä	

Alingsås, Långared sn, Stallviken (2) 64426, 13069			
2003	2×2m ²	IWä	lyste rosa!
2004	0 ex	IWä	igenvuxet; "mördarsniglar i mängd"
2009	0 ex	IWä	

Alingsås, Långared sn, Holmängen (3) 64427, 13070			
2007	0 ex	IWä	
2008	2 ex	IWä	småplantor i vattnet utefter vassen
2009	1–3 ex	IWä	

Alingsås, Långared sn, Rus-Greshallen (4) 64433, 13082			
2007	0 ex	IWä	
2008	23 ex	IWä	2 ruggar med småplantor
2009	1 ex	IWä	

Alingsås, Långared sn, Sjötorp (5) "Olssons" 64429, 13088			
2007	0 ex	IWä	
2008	—	—	
2009	0 ex	IWä	

Alingsås, Långared sn, Loviken, N om Sågen (=Sjötorps mad) (6) 64426, 13095			
2007	enstaka	IWä	"några söndersparkade småplantor i vattenbrynet"
2008	4 ex	IWä	många småplantor, maden betad
2009	10 ex	IWä	småplantor bland svärdslijlör

Alingsås , Långared sn, Nytorp-Attholmen, Tegelkärr (7)	64419, 13086
2007 0 ex IWä	
2008 2 ex + ³ / ₄ m ² IWä	intill sjöstugans tomt
2009 2009 0 ex IWä	

Alingsås , Långared sn, Hällnäsvisken (8) ny	64393, 13047
2007 0 ex IWä	ny etablering vid en nygrävd slänt 2001
2008 rikligt IWä	
2009 3–10 ex IWä	glest blommande plantor + lite småplantor

Alingsås , Långared sn, Vängaviken, nära åmynningen* ny lokal 2004	
2007 0 ex IWä	
2008 — —	
2009 3–5 ex IWä	några få ströplantor som blommor

Bidens radiata ..... **grönskära**
 Troligen ursprunglig vid Väneren på blöt strandmark. Ett stort antal äldre belägg finns från Vänersborg samt vardera ett från Habo och Lidköping. Kan vid gynnsamma tillfällen uppträda i stor mängd, ettårig och konkurrenssvag med en långlivad fröeserv. 27 lokaler var kända 2003. Ett otroligt grönskäreår 2006, då arten fullkomligt exploderade och ökade antalet lokaler till 43: Skara 3, Falköping 6, Habo 5, Vänersborg 21, Grästorp 2 och Lidköping 6 lokaler. Se artikel i *Calluna* 24(1) 2007 s. 12–17.

Skara , Bjärka sn, Trandansen (wp 53)*	6463792, 1364199
2007 10 000 ex OJa	
2008 10 000 ex KKj	
2009 10 000 ex OJa	

Skara , Bjärka sn, Flians utlopp, Borängen (wp 7)*	6469169, 1366854
2007 riklig KKj	minskat 2007 pga bete
2008 1000 ex KKj	
2009 1 miljon ex OJa	

Falköping , Bjurum sn, Vadboden (wp 86)*	6463505, 1364604
2007 ca 100 000 ex KKj	
2008 ca 100 000 ex KKj, OJa	
2009 4 miljoner ex OJa	+ 50 000 hybrider

Botrychium simplex ..... dvärgglåsbräken
 Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Skövde 1902.

Bromus arvensis ..... renlösta
 Ej kontrollerad på senare tid. Aktuell på 4 lokaler: Skara 1977, Svenljunga 1981, Hjo 1984 och Vänersborg 2002.

Bromus commutatus ..... brinklösta
 Endast 2 aktuella lokaler: Senast sedd i V. Frölunda 2001 och Götene 2006.

Bromus racemosus ..... ängslosta
 Ursprunglig slätterränsart. Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg, Lundby 1955.

Bromus secalinus ..... råglosta
 Totalt 12 aktuella lokaler. Senast sedd under florainventeringen i Tranemo 1995, Ulricehamn 1995, Falköping 1990, Skara 1989, Skövde 1991, Trollhättan 1995, Vänersborg 1997, Lidköping 1993 och Götene 1987–99.

Cardamine parviflora ..... strandbräsmå
 Tidigare VU. 54 lokaler aktuella. Senast kontrollerad 2006 (karta Vgfl s. 313).

Carex maritima ..... bågstarr
 Endast 2 aktuella lokaler på Galterö. Noterad senast 2007 (LHe) på ena lokalen. Ca 13 äldre lokaler finns även. Arten är hårt trängd av igenväxning.

Chenopodium murale ..... **gatmålla**
 Gammal inkomling. Endast 3 kända lokaler: Götene 2 lokaler från 1997 och Lidköping 1997.

Götene , Medelplana sn, Hällekis	65019, 13584
2007 rikligt	OJa
2008 100-tals ex	OJa
2009 100-tals ex	OJa

Draba nemorosa ..... sanddraba
 Endast en aktuell lokal som noterades under inventeringen: Svenljunga 1985.

Dracocephalum ruyschiana ..... **drakblomma**
 VÄSTGÖTAANSVAR Tidigare VU. Denna typiska stäppängsart har många lokaler i naturreservat, främst på Falbygden, några i Ätradalen och en på Kinnekulle. Äldre uppgifter finns från ca 45 lokaler i Ulricehamn, Falköping och Tidaholm. Totalt är 70 lokaler aktuella 2009, varav Ätradalen med Ulricehamn har 28 lokaler, Falbygden med Falköping 40 lokaler och Götene 2 lokaler. Inga kontroller gjordes under 2009.

Dracocephalum thymiflorum ..... rysk drakblomma
 Tillfällig som vallfröförörening. Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1963.

Eryngium maritimum ..... **martorn**
 Ursprunglig på sandiga stränder. Äldre uppgifter finns från Vrångö, Donsö, Vinga och Askim. Endast 2 aktuella lokaler (Göteborg, Vrångö).

Göteborg , Styrösö sn, Vrångö, Nötholmsnåset, 400 m SO om Goskäll 6389528, 1259960
2005 finns ELj, EEk
2006 ca 90 ex ELj blommande skott
2009 60 ex SPa

Euphrasia rostkoviana ssp. rostkoviana ..... **stor ögontröst**
 VÄSTGÖTAANSVAR Ursprunglig i naturlig gräsmark i kalkfuktängar och i rikkärr.

Kräver kontinuerlig hävd. Mycket sällsynt på Falbygden och i Skåne. 2008 besöktes lokalerna i mitten av juli. Totalt finns 14 lokaler, 13 i Falköping samt 1 lokal i Tidaholm.

Falköping , Vistorp sn, 200 m NO om Brunnsgården (1, PAAAs lokalnr) fuktäng			64337, 13749
2007	78 ex	PAA	
2008	40 ex	PAA	
2009	480 ex!	PAA	
Falköping , Slöta sn, 300 m SV om Stommen (2) betesmark			64459, 13697
2007	12 ex	PAA	
2008	6 ex	PAA	
2009	4 ex	PAA	
Falköping , Karleby sn, 1 km SO om Leaby (3) fuktäng			64470, 13727
2007	675 ex	PAA	
2008	72 ex	PAA	
2009	890 ex	PAA	
Falköping , Mularp sn, 250 m SO om Kullagärdet (7) fuktäng			64505, 13759
2007	250 ex	PAA	
2008	10 ex	PAA	
2009	330 ex	PAA	
Falköping , Högstena sn, 600 m SV om kyrkan (13) fuktäng			64580, 13769
2007	470 ex	PAA	
2008	100 ex	PAA	
2009	475 ex	PAA	
Falköping , Högstena sn, reservatet, SV om Skogastorp (11) fuktäng			64591, 13783
2007	allmän	PAA	1999: 5600 ex; 2000: 37 000 ex, därefter ”allmän”
2008	allmän	PAA	
2009	allmän	PAA	
Tidaholm , Dimbo sn, N om Damambo (8) fuktäng i betesmark			64527, 13837
2007	64 ex	PAA	
2008	60 ex	PAA	
2009	12 ex	PAA	

Falcaria vulgaris ..... skärblad
Uppgiven på två lokaler: Göteborgslokalen borta sedan 1995. Ursprungslokalen i Skövde, Lerdala noterades senast 2000 med 3 ex, därefter årligen besökt och ej återfunnen. Även den lokalen är troligen helt borta (KAJ).

Filago vulgaris ..... klotullört
Tillfällig. En aktuell lokal. Senast sedd i Borås 2000.

***Gentianella baltica* ..... kustgentiana**

3 aktuella lokaler i Göteborgsområdet: Vrångö, Galterö och Nya Varvet.

Göteborg , Styrösö sn, Galterö, SSV om Sundholmsvikens sydände	63986, 12579
2007 noterad LHe	
2008 0 ex LHe	
2009 0 ex LHe	

Geranium lanuginosum ..... brandnäva
Ursprunglig på skogsbrandfält. Endast en sentida lokal. Senast sedd i Trollhättan 1995.

Geranium palustre ..... kärnäva
Ursprunglig i fuktiga slätterkärr. Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Mölndal 1951.

Gypsophila muralis ..... grusnejlika
Tillfällig och konkurrenssvag, ofta på störd mark. 12 lokaler är aktuella. Senast sedd i Gunnilse grustag, Angered sn, Göteborg 2005.

Hordeum secalinum ..... ängskorn
Tillfällig. Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1950.

***Hypericum humifusum* ..... dvärgjohannesört**

Växer i gles, gammal vall. Endast 2 lokaler.

Mariestad , Torsö sn, V om Runntorp	65220, 13845
2007 18 ex UBA 5–6 stänglar på varje planta	
2008 11 ex UBA 6–7 stänglar på varje planta	
2009 12 ex UBA 5–6 stänglar på varje planta	

Mariestad , Torsö sn, Runntorps tomt*	65221, 13856
2007 ca 20 ex UBA	
2008 ca 20 ex UBA	
2009 > 20 ex UBA	

Hypericum pulchrum ..... hedjohannesört
Ursprunglig på magra ljunghedar. Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1928.

Hypochoeris glabra ..... åkerfibbla
Gammal åkerväxt. Endast 2 lokaler från florainventeringen: Vänersborg 1984 och Vara 1995.

Isolepis setacea ..... borstsäv
Ursprunglig på dyiga, sandiga stränder av sjöar och åar. Konkurrenssvag, störnings- och betesgynnad. Äldre uppgifter från 23 lokaler: Mark, Göteborg, Borås, Ale, Alingsås, Herrljunga och Karlsborg. Återupptäckt för Västergötland i Mark, Sätilla sn, Lygnerns östra strand 2005 med 1000-tals ex. Endast en aktuell lokal.

Juncus capitatus ..... huvudtåg
Ursprunglig(?) på sandiga Vänerstränder. Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Mariestad 1897.

Kicksia elatine ..... spjutsporre
Tillfällig och sydlig. Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Vänersborg 1958.

Lappula squarrosa ..... piggrö
Tillfällig. 37 äldre lokaler. En aktuell lokal. Senast sedd i Borås 1997.

Luzula sylvatica ..... **storfryle**
Tillfällig inkomling, oftast med gräsfrö. 3 aktuella lokaler.

Göteborg , Göteborg, SO om entrén till Botaniska Trädgården (ej odlad!)	64018, 12700
2007	ca 20 ex ELj
2008	ca 20 ex ELj
2009	ca 20 ex ELj

Marrubium vulgare ..... kransborre
Endast en aktuell lokal: Göteborg, Kronhusträdgården 2004. Känd från ett 30-tal äldre lokaler, bl.a. från Mölndal 1948.

Medicago minima ..... sandlusern
5 äldre lokaler från Västergötland. En lokal hittades under inventeringen i Svenljunga 1982.

Mentha ×gracilis ..... ädelmynta
Sex nyligen kända lokaler: Mölndal 1999, Göteborg 1995 och 2002, Ale 2000, Skara 1998 och Hjo 1999.

Mertensia maritima ..... ostronört
Ursprunglig, nordlig på havsstränder. Inga aktuella lokaler. Senast i Göteborg, Vinga 1892.

Misopates orontium ..... **kalvnos**
Gammalt väggkants- och åkerogräs, dock sällsynt och ibland tillfällig. 10 aktuella lokaler.

Göteborg , Askim sn, Järkholmen	63936, 12679
2007	0 ex ELj
2008	0 ex ELj
2009	0 ex ELj

Borås , Borås, Yxhammarsgatan	64035, 13295
2007	ca 50-tal ex LEA
2008	200 ex LEA först 40 ex, som efter grävning ökade till 200 ex!
2009	120 ex LEA i juli 80 blomex, i sept hela lokalenstensatt!, 5 ex hos grannen

Nepeta cataria ..... **kattmynta**
Tidig inkomling. Ofta kortlivad i störd mark. 11 aktuella lokaler.

Skara , Varnhem sn, 250 m SO om kyrkan	64753, 13744
2007	10-tal ex PLa
2008	2 ex PLa
2009	0 ex PLa

Ornithopus perpusillus ..... dvärgserradella
Tillfällig. Endast 2 aktuella lokaler: Habo 2005 och Skövde 2008.

Orobanche elatior ..... klintsnyltrot
Tillfällig, troligen insädd på Kinnekulle på 4 lokaler. Parasiterar på *Centaurea scabiosa*.

Orobanche reticulata ..... **tistelsnyltrot**
VÄSTGÖTAANSVAR Ursprunglig i fuktiga till friska, naturliga gräsmarker och skogs-
bryn. Parasiterar på olika *Cirsium*-arter och främst på brudborste. En mycket sällsynt art
som förekommer närmast i Skåne. Äldre belägg finns från Falköping (Mösseberg) samt som
odlad och kvarstående i Borås och Tidaholm. Totalt finns 14 aktuella lokaler.

Falköping , Kinneved sn, 500 m NNO om Mönarp	6444938, 1363243
2007 18 ex JöG, JoG + 1 ex nära korsningen	
2008 13 ex JöG, JoG	
2009 13 ex JöG, JoG	

Falköping , Karleby sn, reservatet vid Ällebergs äne	64487, 13705
2007 41 ex LSu	
2008 79 ex LSu	
2009 24 ex LSu	

Falköping , Friggeråker sn, Mössebergsparken (den klassiska lokalen)	64536, 13670
2007 257 ex JöG, JoG ”varav hela 93 nere vid huset med tulpanträdet”	
2008 34 ex JöG, JoG hela parken slagen! Nedre delen av parken gav 34 ex	
2009 221 ex JöG, JoG 48 ex V om sanat., >135 ex vid tulpanträds huset, övr. 38 ex	

Götene , Medelplana sn, Törnsäter, 300 m S Björneberg (Björnebergsängarna)	64983, 13622
2007 7 ex LSu dellokal: 250 m OSO därom, betesmark 31 ex 2006 LSu	
2008 30-tal ex OJa	
2009 15 ex LSu	

Parapholis strigosa ..... ormax
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1863.

Petrorhagia saxifraga ..... klippnejlika
En aktuell lokal. Senast sedd i Borås 1984.

Polystichum aculeatum ..... uddbräken
Sällsynt på fuktig, skuggig, kalk- och mullrik mark. En aktuell lokal på Kinnekulle med 1 ex.

Potamogeton acutifolius ..... spetsnate
Mycket sällsynt i näringsrikt, kalkpåverkat vatten. Förekommer på 6 lokaler. Tidigare VU.

Potamogeton rutilus ..... styvnate
Mycket sällsynt, men troligen förbisedd. Sedd under florainventeringen: Lilla Edet 2 lokaler 1989–90 och
Falköping 1999. Totalt 3 aktuella lokaler.

Potamogeton trichoides ..... **knölnate**
 SVERIGEANSVAR Ursprunglig. Växer i stillastående till svagt strömmande näringsrikt vatten. Många äldre belägg finns från Göteborg. Efter en period under 1950–70-talen, då kunskapen om arten nästan var obefintlig, började efterforskningar göras. Arten är i Sverige mycket sällsynt, funnen på 7 lokaler i Skåne och 15 i Göteborgsområdet. På Skånelokalernas sista förekomst är den nyckfull. Göteborgsförekomsterna torde nu vara landets enda säkra.

Under 2006 genomfördes på uppdrag av Göteborgs Stadsmuseer en noggrann inventering av alla lokaler, även där arten tidigare funnits. Då hittades en ny lokal mellan Gårdavägen och Ullevi (lokal 20).

Aktuella Göteborgslokaler har under senare år reducerats till 3, där en av dem fortfarande hyser en massformig förekomst. Lokalen vid "Läppstiftet" är borta p.g.a. igenväxning med krusnate. Även lokalen vid Färgfabriksgratan har till största delen vuxit igen med krusnate. Under 2007 har rensnings- och grävningsarbeten utförts inom Mölndal och Göteborg vilka torde ha stört arten i Mölndalsån (se rapport 2006).

Alla lokaler (utom "Läppstiftet") kontrollerade 2009: endast en lokal (3) med förekomst (ELj). 15 aktuella lokaler.

Göteborg,	Göteborg och Lundby sn, Kvillebäcken, Backaplan (3)		64062, 12703
2007	1000-tals	ELj	
2008	1000-tals	ELj	
2009	1000-tals	ELj	konstant förekomst (14 kontrollerade lokaler 2009)

Pseudorchis albida ..... **vityxne**
 VÄSTGÖTAANSVAR Tidigare VU. Ursprunglig i hedartade betesmarker, slåtterängar och ängsrester. Kräver ljus, slåtter och måttligt bete. Hotas av igenväxning, alltför intensivt bete. Äldre uppgifter finns från ca 50 lokaler. Nu totalt **13 lokaler**. 2 lokaler (Bollebygd) torde vara utgångna, men en ny har tillkommit i Tranemo. 2007 kontrollerades alla 13 lokalerna med 109 exemplar. Liksom 2007 har en viss minskning skett 2008. På 11 undersökta lokaler noterades 82 exemplar av vityxne. På 2 lokaler har den ökat och på 2 lokaler har den återkommit men minskat kraftigt på 2 lokaler (ICl). Från 2009 kontrollerad av länsstyrelsen.

Pulmonaria angustifolia ..... **smalbladig lungört**
 VÄSTGÖTAANSVAR Tidigare VU. Under inventeringen från 1985 registerades 123 lokaler som var väl samlade på Falbygden och i Ätradalen. Vid en riktad inventering av arten hittades 154 lokaler 1998 (LSu). Vid en inventering 2004 (LSu) nyrapporterades 15 lokaler: Ätradalen 4 och Falbygden 11 lokaler. Totalt finns **169 lokaler** som är aktuella (2008), fördelade på Ätradalen med Ulricehamn 49 lokaler och Falbygden med Falköping, Tidaholm, Skövde och Skara 120 lokaler. Ej inventerad 2006. 128 lokaler kontrollerade 2007. Efter inventeringen 2007 då Ätradalen kontrollerats på 40 lokaler och Falbygden 88 lokaler kunde konstateras att lokalantalet är stabilt men individantalet har ökat sedan 1988 med ca 18% (LSu). Endast 1 lokal kontrollerad 2009.

Ulricehamn, Hössna 5, Timmele 1, Knätte 5, Dalum 20, Böne 1, Blidsberg 10, Humla 1, Kölaby 4; **Falköping**, Hällstad 1, Börstig 1, Norra Åsarp 4, Smula 3, Vartofta-Åsaka 25, Kinneved 2, Göteve 8, Näs 7, Luttra 1, Falköping 2, Karleby 2, Gökhem 3, Vilske-Kleva 4, Marka 2, Friggeråker 2, Tiarp 5, Torbjörntorp 1, Östra Tunhem 1, Gudhem 1, Högstena 3, Brunnhem 1, Dala 14, Stenstorp 4, Broddetorp 1, Brunnhem 7, Solberga 1; **Tidaholm**, Hångsdala 1, Östra Gerum 3; **Skövde**, Häggum 5, Lerdala 1; **Skara**, Varnhem 2 (Skarke, kontrollerad **2009**: 50 ex (ESa), Eggby 1, Öglunda 1.

Rhinanthus serotinus var. apterus ..... åkerskallra
Gammal kulturföljeslagare som förr var ett svårt ogräs i höstsäd. Funnen i en viltåker i Karlsborg, på en åkerkant i Herrljunga och en lokal i Borås. 3 aktuella lokaler.

Borås , Fristad sn, Mölärps ö*		64129, 13342
2007	140 ex	ARS
2008	0 ex !	ARS
2009	50–100 ex	BHj

Rorippa nasturtium-aquaticum ..... källfräne
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Vänersborg 1938.

Rosa elliptica ssp. inodora (VU) EN ..... västkustros
Ursprunglig i betesmarker och gles hållmarkstallskog. Hotas av beskuggning och igenväxning. Förekommer främst i Bohuslän (flera lokaler) och Halland (ca ett 40-tal lokaler) samt i Skåne och Danmark. Äldre uppgifter från 3 lokaler i Mark. Växer på nordsidan av sjön Lygnern på 12 ställen. **12 lokaler** är aktuella.

Mark , Sätilla sn, 300 m SSV om Ramhulta/SO om Högeås* i brant	6380140, 1294330
2004	3 ex JKu
2008	6 ex JKu 2 ex dm-höga + 2 ex >1,5m + 2 ex >1m (10 m österut)
2009	7 ex JKu 3 ex >1,5m + 4 ex >1m

Mark , Sätilla sn, 200 m SO om stenbrott, brant vid fallet	6381230, 1295250
2004	1 ex JKu
2008	1 ex JKu stor buske i snår med <i>Rosa canina</i>
2009	1 ex JKu stor buske + ett par småplantor

Mark , Sätilla sn, 500 Ö om stenbrott, NO om fallet	ekskog 6381330, 1295420
2005	2 ex JKu
2008	7 ex JKu de flesta små, i rik rasbrant m <i>Orig vul</i> och <i>Rosa can</i>
2009	5 ex JKu

Mark , Sätilla sn, vid nedlagt stenbrott*	6381440, 1295530
2008	1 ex JKu ny, ett kraftigt fertilt ex, dock i skuggigt läge
2009	1 ex JKu

Rubus cyclomorphus ..... hjärtbjörnbär
 Ursprunglig, växande i klippskrevor, strandsnår och gräsmarksrester. Ett krypbjörnbär som är kustbundet.
 Sällsynt och finns i Västergötland endast i Göteborg med 6 aktuella lokaler från 1980–90-talen.

Rubus dissimulans ..... bohusbjörnbär
 Två äldre lokaler i Göteborgstrakten. En återupptäckt, aktuell lokal: Gbg, Köpstadsö 2002.

Rubus rosanthus ..... rosenbjörnbär
 Endast 4 aktuella lokaler: Bergum, Donsö, Köpstadsö och Galterö.

Rumex conglomeratus ..... dikesskräppa
 Endast 2 aktuella lokaler (Göteborg, Slottsskogen samt Angered, Gunnilse) som båda tycks utgångna. Sågs
 senast på båda lokalerna 2004.

Salvia pratensis ..... ängssalvia
 En äldre lokal i Tidaholm 1948 och en nyare i Falköping 1983.

Salvia verticillata ..... kranssalvia
 Inkomling i vägkanter och i gamla vallar. Hottas av igenväxning och bete. Nu endast 3 aktuella lokaler: Gö-
 teborg, Lerum och Skövde.

Scandix pecten-veneris ..... nålkörvel
 Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Vänersborg 1958.

Stachys officinalis ..... humlesuga
 Två äldre lokaler. 3 aktuella lokaler: Göteborg 1995, Habo 1993 och Gullspång 1990.

Taraxacum egrégium ..... smalfjällig strandmaskros
 Tillhör sektionen *Palustria*. Finns mest vid Östersjön. Endast två äldre belägg finns från Falköping (Högstena
 och Dala socknar). Inga aktuella lokaler.

***Taraxacum euryphyllum* (VU) EN** ..... **bredskaftad fläckmaskros**
 Tillhör sektionen *Naevosa*. Växer i fuktig till frisk naturlig gräsmark i fina naturbetesmarker.
 Troligen nu sällsynt. Äldre belägg finns från 48 socknar. Aktuell på 11 lokaler, varav en ny
 rapporterad 2009.

Trollhättan , Trollhättan, ca 1700 m S om Trollhättans kyrka, Skoftebyn	64654, 12931
2004	1 ex LEA rapporterad 2009

Taraxacum larssonii ..... dalslandsmaskros
 Ej funnen under inventeringen för Västgötafloran (Vgfl. s. 575), men hittades 2002 under en floraväktar-
 exkursion. Äldre belägg från Härryda 1935. Endast en aktuell lokal.

Taraxacum pseudosuecicum ..... sankmaskros
 Tillhör sektionen *Palustria*. Växer i kalkfuktängar, gärna i kanten av våtar. En nybeskriven art (1998) med
 6 äldre lokaler belagda från Göteborg, Borås, Falköping, Skövde och Götene. Nu funnen på två lokaler i
 Falköping.

Taraxacum ruberulum ..... skevmaskros
Tillhör sektionen *Erythrosperma*. Växer på torra, naturliga gräsmarker och havsstrandhedar. Utgången(?) på landskapets enda lokal: Göteborg, Askim sn, Järkholmen, som var artens *locus classicus* (Vgfl s. 574). Inga aktuella lokaler.

Taraxacum vestrogothicum ..... västgötamaskros
SVERIGEANSVAR Den enda **endemiska** arten för landskapet! Växer i betade kalkfuktängar. Åtta äldre belägg från Falköping, Skövde och Götene. Mycket sällsynt och fåtalig på 4 aktuella lokaler: Falköping 1998–99 med 3 lokaler och Götene 1998 med en lokal.

Verbascum densiflorum ..... ölandskungsljus
Tillfällig i Västergötland. Inga aktuella lokaler.

Verbascum lychnitis ..... **grenigt kungsljus**
Inkommen från centrala Europa med fröhandel. Förvildad och kvarstående. Arten synes vara mycket stabil på de flesta av sina förekomster, trots att den är en bienn. En lokal som länge följts är den i Göteborg, vid Gamla Älvsborg. För övrigt aktuell på 26 lokaler.

Göteborg , Göteborg, Gamla Älvsborg	64027, 12675
2007 10 ex ELj	
2008 10 ex ELj	
2009 5–6 ex ELj	

Vicia pisiformis ..... **ärtvicker**
Ursprunglig i gles lövskog i sydvända branter. Hotas av igenväxning. Endast 5 aktuella lokaler. Tidigare VU.

Skövde , Lerdala sn, Klyftamon, Sparresäter, sydbranten på Borgehall	64880, 13769
2005 59 ex OJa = 59 stänglar	
2008 30-tals ex OJa	
2009 72 ex OJa arten tycks öka igen efter röjningen	

Skövde , Lerdala sn, 300m ONO om Igelsjöns östsida, nära samhället* ny, f.d. grusgruppslutning, fanns ej där 1984 enl. ABe	64853, 13781
2005 1575 str OJa	
2008 ca 2000 ex! OJa	
2009 ca 1800 ex OJa i större grupper	

Vulpia bromoides ..... ekorrsvingel
Känd från 7 äldre lokaler i Göteborg. Under inventeringen av Vgfloran sågs den enda aktuella lokalen senast i Svenljunga 1981.

SÅRBARA — hotkategori VU

Aira caryophyllea ..... vittåtel
Äldre lokaler från Göteborg. En aktuell lokal i Alingsås från 1993.

Alyssum alyssoides ..... **grådådra**
Växer på torra ställen i betes- och ruderatmarker, kalkgynnad. Nu 41 aktuella lokaler på Falbygden och Kinnekulle.

Skara , Varnhem sn, 400 m NV om Kyrkebo betesmark	6476834, 1374074
2008 4 ex KKj	känd lokal
2009 117 ex KKj, ESa	ytan 20×50 m

Anagallis minima ..... knutört
17 aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1996.

Anthriscus caucalis ..... taggkörvel
4 äldre fynd, nu 3 aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg, Lundby 2003.

Asplenium adiantum-nigrum ..... **glansbräken**
Troligen ursprunglig i klippor nära havet. En aktuell lokal.

Göteborg , Västra Frölunda sn, Näsetbadet	63945, 12669
2007 1 ex ELj	
2008 1 ex ELj	i gott skick!
2009 1 ex ELj	

Asplenium adulterinum ..... brunbräken
VÄSTGÖTAANSVAR. Ursprunglig, växer på ultrabasisiska serpentinerarter, såsom på Taberg i Småland. Endast en lokal är känd i landskapet, Töreboda, Älgårås. Senast besökt 1994. Tidigare var Smålands Taberg enda kända växtplatsen i Sverige.

Botrychium matricariifolium ..... **rutlåsbräken**
Växer på klipphyllor eller sandiga gräsmarker. Aktuell på 16 lokaler.

Falköping , Friggeråker sn, Mössebergsparken, 300 m NNV om sanatoriet	64536, 13670
2007 ej sedd JöG, JoG	torka och sent på säsongen
2008 9 ex JöG, JoG	
2009 14 ex JöG, JoG	

Vara , Långjum sn, Ö om Stora Skattegården*	64581, 13438
2007 30-tal CJL	
2008 0 ex CJL	torka
2009 0 ex CJL	torka

Bromopsis benekenii ..... strävlost
18 aktuella lokaler. Senast noterad från Götene 2005.

Camelina microcarpa ssp. *microcarpa* ..... sanddådra
47 lokaler: mest Falbygden och Kinnekulle.

Carduus acanthoides ..... **piggstistel**
Sällsynt, sentida inkomling i betesmarker och på välgkanter. 8 aktuella lokaler: Valle härad (7) och Falköping (1)

Skara , Varnhem sn, Skarke	välgkant/betesmark	6476892, 1373883
2007 "massor" KKj		
2008 1000-tals KKj	expanderar! "nästan som en ogräsåker"; hårt bete	
2009 1000-tals KKj	spridd över 1/2 km × 1/2 km, ställvis täta bestånd	

Carex hartmanii ..... hartmanstarr
Ursprunglig, kalkgynnad i fuktiga slätterängar och betesmarker. 15 aktuella lokaler: Göteborg (2), Ulricehamn, Falköping (7), Vara, Skara, Götene (2) och Karlsborg.

Carex pulicaris ..... loppstarr
Ursprunglig i måttligt hävdade gräsmarker, rikkärr och fuktängar. Kalk- och hävdgynnad. Numera vanlig på Falbygden och söder därom. 271 lokaler (Vgfl s. 643).

Carex punctata ..... **prickstarr**
Ursprunglig, växer i lösa tuvor i klippig terräng nära havet. Mycket sällsynt. Endast 8 lokaler.

Göteborg , Styrösö sn, Filleskär V om Galterö	63975, 12567
2007 ca 20 ex LHe	
2008 ca 20 ex LHe	
2009 20 ex LHe	

Catabrosa aquatica ..... källgräs
Totalt 37 aktuella lokaler. Senast rapporterad 1995.

Centaureum erythraea* var. *erythraea ..... **flockarun**
Ursprunglig(?) på torr naturlig gräsmark. 2 aktuella lokaler i Otterstads socken.

Lidköping , Otterstad sn, Skalludden, S om Hallen (= Helge Källssons berg)	65042, 13445
2007 30 ex UBA	
2008 48 ex UBA	
2009 34 ex UBA	alla nere vid vattnet, torr försommar!

Lidköping , Otterstad sn, Vaholmen, udden 500 m OSO om Senäte	65041, 13457
2005 0 ex! UBA	inhägnaden borta; översvämmad lokal (Vänern numera högre!)
2008 11 ex UBA	stora, kraftiga blommor, inom ca 20 m ²
2009 2 ex UBA	kraftiga exemplar med flera blommor, högt vattenstånd

Chimaphila umbellata ..... ryl
Totalt 74 aktuella lokaler. Ingen rapporterad sedan 1990-talet.

Coronopus squamatus ..... **kråkrassing**
Inkomling i gräsmattor och annan störd öppen mark. 15 lokaler, alla i Göteborg.

Göteborg , Göteborg, Luntantugatan 4*	64040, 12707
2007	ca 40 ex ELj
2008	10-tal ex ELj
2009	5–10 ex ELj

Göteborg , Göteborg, domkyrkoplan, i SÖ hörnet mot Kungsgatan*	6404220, 1271193
2007	50-tal ex ELj ny
2008	50 ex ELj
2009	20-tal ex ELj

Göteborg , Angered sn, Gunnilse grustag*	64135, 12798
2007	0 ex ELj
2008	0 ex ELj
2009	10-tal ex ELj stora exemplar!

Cuscuta epithymum* var. *epithymum ..... **ljungsnärja**
 Inhemsk parasit på örter och gräs i torra gräsmarker. Två stabila lokaler i Skövde, Lerdala sn.

Skövde , Lerdala sn, 150 m V om Igelsjöns västände	64851, 13772
2000	0 ex ABe, RGC
2005	7 m ² OJa + ny förekomst ca 90 m NNO-ut med 10 m ² ! OJa
2009	4 m ² OJa (10×2 m + nya örekomsten 10 m ² (10×4 m), trängd!

Skövde , Lerdala sn, 150 m NV om Igelsjöns västände (bakom macken)	64853, 13775
2005	15 m ² OJa + ny förekomst ca 70 m norrut med 5 m ² ! OJa
2008	några m ² OJa
2009	0 ex OJa nya förekomsten: 15 m ² (8×6 m), bör betas

Deschampsia setacea ..... sjötåtel
 Ursprunglig på sandiga stränder. Tre aktuella lokaler. Senast sedd i Svenljunga 1989 och i Alingsås 1992–93.

Dianthus armeria ..... **knippnejlika**
 Mycket sällsynt i kulturmarker. 9 lokaler varav 2 dellokaler och 2 nya (2008).

Göteborg , Göteborg, Ekedal, 800 m V om Stora Dammen, Skytteskogsg. 17B	64017, 12689
2006	4 stänglar KHh vildväxande på berg
2008	220 ex KHh ca 450 stänglar
2009	ca 90 ex KHh ca 180 stänglar

dellokal: Göteborg Gbg, Ekedal, 800 m V St. Dammen, Skytteskogsg. 17A	64017, 12689
2006	350 stänglar KHh
2008	ca 340 ex KHh ca 700 blomstänglar
2009	100 ex KHh ca 150 stänglar

dellokal: Göteborg, Gbg, Ekedal, 800 m V St. Dammen, Skytteskogsg. 15*
6401808, 1269005

2006 15 stänglar KHH
2008 35 ex KHH 70 blomstänglar

Trollhättan, Hörlycke sn, vid golfbanan* ruderatmark 6463933, 1291939
2008 4 ex JJe ny
2009 3 ex JJe ursprunglig plats borta, arten flyttat ca 20 m

Skara, Öglunda sn, 350 m N om Boängen* strand 6483098, 1376139
2008 2 ex KKj ny
2009 16 ex KKj

Diphasiastrum tristachyum (*Lycopodium complanatum* ssp. *chamaecyparissias*) . . . . . cypresslumner
Ursprunglig på hedartad mark. 63 lokaler tidigare uppgivna i 3 aktuella områden: Göteborg–Lerum, Herrljunga och Tidaholm–Habo.

Drymocallis rupestris . . . . . **trollsmultron**
Ursprunglig, kalkgynnad i torra gräsmarker. 244 lokaler i hela Västergötland (västligt orienterad) men minskande!

Borås, Fristad sn, Mölarps ö* 64129, 13342
2007 5 ex ARS
2008 5 ex ARS
2009 5 ex ARS

Elatine hexandra . . . . . skaftslamkrypa
16 aktuella lokaler i SV delen av Västergötland

Elatine orthosperma . . . . . nordslamkrypa
Nordlig men förekommer sällsynt i västra delen av landskapet. Inga aktuella lokaler.

Euphorbia exigua . . . . . småtörel
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Vänersborg 1958.

Euphrasia micrantha . . . . . **ljungögontröst**
Främst i ljungrika betesmarker och vägkanter. Gynnad av bete och bränning. 59 aktuella lokaler.

Göteborg, Styrösö sn, Galterö, Ö om Stora viken* 63985, 12576
2007 ca 500 ex LHe
2008 ca 500 ex LHe lokalen skall brännas 2009
2009 330 ex LHe lokalen tvådelad (?): 250 ex + 80 ex

Gentiana pneumonanthe . . . . . **klockgentiana**
Ursprunglig i fuktedar och kärrkanter. Växer på 157 lokaler.

Tidaholm , Ettak, naturreservatet*			6444975, 1389264
2007	157 stänglar	LSu	
2008	60 stänglar	LSu	
2009	1 ex!	LSu	bortbetad! Långvarigt och hårt bete

Götene , Forshem sn, Björkkullsviken*			6507179, 1366299
2008	ca 20 ex	OJa	
2009	ca 20 ex	OJa	

Borås , Kinnarumma sn, Frisjön, Långareviken*			63865, 13283
2009	riklig	LÅs, RFa ny	

Borås , Kinnarumma sn, Frisjön, Svanshultaviken*			63873, 13266
2009	god blomn.	LÅs, RFa ny	

Gentianella campestris ssp. *campestris* ..... fältgentiana
 Ursprunglig i betesmarker eller slätterängar. Hotad pga igenväxning. 61 aktuella lokaler.

Gymnocarpium robertianum ..... **kalkbräken**
 Ursprunglig i främst gamla kalkbrott. 10 aktuella lokaler på Kinnekulle.

Götene , Österplana sn, 650 m Ö om Sandhagen* stenbrott			6498087, 1362110
2007	rikligt	OJa	
2008	rikligt	OJa	
2009	rikligt	OJa	

Götene , Österplana sn, 100 m SO om Nyängen			64058, 13601
2007	ca 20 ex	OJa	
2008	20 ex	OJa	
2009	20 ex	OJa	

Herminium monorchis ..... **honungsblomster**
 Ursprunglig i kalkfuktängar. Äldre uppgifter från 40 lokaler. 16 aktuella lokaler.

Falköping , Falköpings Östra sn, 250 m Ö om Krokstorp (1) kalkfuktäng			64486, 13679
2007	—	—	
2008	—	—	
2009	0 ex	BJa	

Falköping , Slöta sn, 800m OSO Karsgården/Karleby sn, 800 m SSO Leaby (12)			64470, 13725
2007	0 ex	BJa	
2008	0 ex	BJa	
2009	0 ex	BJa	

Falköping , Falköping, Bestorpskärrret/Gläntankärrret, slalombackens slut (2)			64520, 13659
2007	0 ex	BJa	
2008	5 ex	KFr	
2009	12 ex	BJa	
Falköping , Högstena sn, V om Skogastorps kvarn (3) kalkfuktäng			64593, 13785
2007	1 ex	LSu	
2008	0 ex	PAA	
2009	0 ex	BJa	
Falköping , Dala sn, 100 m NO om Vallstorp (4) kalkfuktäng			64603, 13783
2007	25 ex	BJa	
2008	36 ex	BJa, PAA	tidigt bete
2009	131 ex	BJa	
Skövde , Rådene sn, 300 m SSO om Herrgården (6) rikkärr			64689, 13808
2007	11 ex	BJa	
2008	29 ex	BJa, PAA	
2009	27 ex	BJa	
Skövde , Sjögerstad sn, Nohlmarken, 400 m NNV Lillegården (5) kalkfuktäng			64694, 13841
2007	10 ex	RGC	
2008	10 ex	KAJ	
2009	23 ex	BJa	
Skövde , Lerdala sn, Gullakrokssjöns nordöstra strand (7) äng			64852, 13767
2007	0 ex	BJa	
2008	0 ex	BJa, PAA	
2009	4 ex	BJa	
Götene , Västerplana sn, 700 m Ö om Högehall (8) våtmark			64951, 13584
2007	9 ex	BJa	
2008	49 ex	BJa, PAA	torrt i början av juli
2009	58 ex	BJa	
Götene , Österplana sn, 500 m SV om kyrkan (11) fuktigt alvar			64966, 13615
2007	97 ex	BJa	
2008	196 ex	BJa, PAA	torrt i början av juli
2009	398 ex	BJa	
Götene , Österplana sn, 200 m NO om kyrkan (10) kalkfuktäng			64971, 13619
2007	116 ex	BJa	
2008	343 ex	BJa, PAA	
2009	959 ex	BJa	

Götene , Österplana sn, 350m S Björneberg, Björnebergsångarna (9) kalkfuktäng 64983, 13622			
2007	292 ex	BJa	
2008	281 ex	BJa, PAA	torrt i början av juli
2009	477 ex	BJa	

Holosteum umbellatum ..... fågelarv
Tillfällig på torr, sandig mark. Endast en lokal är aktuell.

Partille , Partille sn, Jonsered, Bokedalens f.d. hpl 6408610, 1283923			
2007	50-tal ex	ELj	
2008	>100 ex	ANi	
2009	1500–2000 ex	AMu	

Lathyrus tuberosus ..... knölvial
Växer i hagmark och i vägkanter. 21 aktuella lokaler

Leersia oryzoides ..... vildris
Sällsynt på våt dy eller sand vid å-, bäck- och sjöstränder. Troligen spontant inkommen. Växer i strandkanten av Östen (8), Tidån (1) och Göta älv (Bohuslän). Finns närmast i Halland, sydvästra Småland och Skåne. Troligen förbisedd. Endast 4 äldre lokaler är uppgivna från Tidån 1914–1953. 9 aktuella lokaler.

Malva pusilla ..... vit kattost
Gammal kulturmarksväxt. 17 aktuella lokaler.

Göteborg , Lundby sn, Götaleden, Vädermotet* —			
2007	1 ex	ELj	
2008	0 ex	ELj	
2009	2 ex	ELj	hotad plats

Microstylis monophyllus ..... knottblomster
Ursprunglig i rikkärr. Hotas av igenväxning. 2–4 äldre lokaler i Skara och Götene. Endast en lokal är fortfarande aktuell på Kinnekulle: 2004: 3 ex, 2005: 3 ex, 2006: 2 ex, 2007: 8 ex, 2008: 3 ex, **2009: 1 ex**. Lokalen kontrolleras av floraväktare (CDa)..

Mulgedium quercinum ..... karlsösallat
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1994.

Neslia paniculata ssp. *paniculata* ..... korndådra
12 lokaler i Valle härad och på Nordbillingen.

Persicaria foliosa ..... ävjepilört
En aktuell lokal. Senast sedd under inventeringen i Mariestad, Torsö sn, Djurön 1996.

Phleum arenarium ..... sandtimotej
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1862.

Pilularia globulifera ..... klotgräs
11 aktuella lokaler. Senast rapporterad från Svenljunga 2003, Tranemo 1990, Mark 1994, Härryda 2003 (3), Lerum 1990–94 (3), Alingsås 1999 och Trollhättan 1991.

Polygala comosa ..... toppjungfrulin
Endast 6 aktuella lokaler. Alla i Falköping senast 2001.

Potamogeton compressus ..... bandnate
Endast 5 lokaler.

Potentilla anglica ..... **revig blodrot**
VÄSTGÖTAANSVAR Mycket sällsynt på mager något störd mark. 2 aktuella lokaler, båda är vägkantslokaler.

Härryda , Björketorps sn: Hällingsjö, Vika, Knalls torp			63933, 12965
2007	1 ex	ESa	tynande tillvaro
2008	0 ex	ESa	
2009	0 ex	ESa	

Härryda , Björketorp sn, Hällingsjö, S om gård vid Bäckavikens nordände 63935, 12968			
2007	0 ex	ESa	lokalen störd, stolpstag nergrävt exakt på växtplatsen
2008	0 ex	ESa	
2009	0 ex	ESa	

Pulsatilla vernalis ..... **mosippa**
Inhemsk på torra sandiga marker — tallmoar, magra betesmarker och ljunghedar. Äldre uppgifter finns från ca 135 lokaler, numera nästan försvunnen från ohävdade marker. Flest lokaler i Habo kommun där den på Hökensås betecknas som mindre vanlig, i övriga delar av landskapet sällsynt. Totalt är 117 lokaler aktuella.

Mosippan var årets växt 2002. 2008 kontrollerades samtliga lokaler i länsstyrelsens regi och en ny lokal tillkom i Karlsborg (GPe och OJa).

Svenljunga , Häcksvik sn, Ararp			betesmark	6362455, 1340755
2005	0 ex	LEA		
2009	3 ex	LEA		

Radiola limoides ..... dvärglin
127 aktuella lokaler från florainventeringen står kvar. Inga rapporter de senaste åren.

Ranunculus arvensis ..... åkerranunkel
En aktuell lokal. Senast sedd i Habo 1991.

Rubus lagerbergii ..... filtbjörnbär
11 aktuella lokaler. Senast sedd i Mölndal (2) 1996, f.ö. sedd under inventeringen i Göteborg (8) och Bollebygd (1).

Rubus lamprocaulis ..... naggbjörnbär
Endast 4 äldre lokaler samt 2 aktuella i Göteborg, båda i Tuve från 1999.

***Salix hastata ssp. vegeta* ..... källblekvide**

Växer i kalkfuktängar och rika våtmarker. Från inventeringen noterades 68 lokaler. Från Falköping hittades en lokal 2003 och i Skara 2006 en ny samt en återfunnen och en kontrollerad. Totalt 70 lokaler.

Skara , Stenum sn, Langeland*	6471188, 1366867
2007 rikligt KKj	
2008 50-tal KKj	frodigt bestånd med ett 50-tal buskar
2009 15 ex KKj	

***Saxifraga hirculus* ..... myrbräcka**

Ursprunglig i blöta kalkkärr. Endast 2 mycket välkända lokaler är aktuella.

Falköping , Slöta sn, reservatet Sjöängen	64442, 13728
2007 1998 ex LSu	
2008 1260 ex LSu	
2009 1709 ex LSu	

Tidaholm , Valstad sn, reservatet Gorsan	64443, 13838
2007 71 ex LSu	
2008 29 ex LSu	+ ett antal avbitna ex
2009 185 ex! LSu	rekordnotering jämfört under alla år

Sherardia arvensis ..... åkermadd
Åkerogräs. Endast 4 aktuella lokaler. Senast noterad från Göteborg, Slottsskogen 2003.

Stachys arvensis ..... åkersyska
Gammal konkurrenssvag kulturmarksväxt. 11 aktuella lokaler. Senast noterad från Härryda, Mölnlycke 2000.

***Stipa pennata* ..... fjädergräs**

SVERIGEANSVAR Ursprunglig i stäppängsvegetation. Kalkgynnad. "Bondegården" är den klassiska lokalen under 1800-talet. Förekommer i Sverige endast på Falbygden på 3 lokaler (+ 1 dellokal) som alla är reservat. 3 har slätter och en bete. Ytterligare 3 lokaler från 1800-talet är belagda.

Falköping , Vartofta-Åsaka sn, 100 m N om Bondegården	64398, 13733
2007 191 strån LSu	
2008 4 strån LSu	på 11 tuvor
2009 63 strån LSu	på 270 tuvor

Falköping , Näs sn, 100 m NV om Nolgården	64419, 13758
2007 1289 strån LSu	på 27 tuvor; bästa året sedan 1998!
2008 6 strån LSu	på flera tuvor
2009 272 strån LSu	på 1107 tuvor

Falköping , Näs sn, 100 m N om Nolgården (dellokal till föregående)	64419, 13759
2007 111 strån	LSu på 14 tuvor
2008 21 strån	LSu på 13 tuvor
2009 8 strån	LSu på 13 tuvor

Falköping , Dala sn, Varholmen, Stipakullen	64617, 13797
2007 1 strå	LSu hästbete
2008 0 strå	LSu dock 11 tuvor
2009 4 strån	på 28 tuvor

Taraxacum decolorans ..... kalkmaskros
Tillhör sektionen *Palustria*. Äldre belägg från 10 socknar. Inventeringen gav 7 nya lokaler i Falköping och Götene. Nu totalt 11 aktuella lokaler.

Taraxacum litorale ..... liten kärmaskros
Tillhör sektionen *Celtica*. 6 aktuella lokaler och sedd 1998–2000.

Taraxacum praestans ..... kvällsmaskros
Tillhör sektionen *Naevosa*. 6 aktuella lokaler från 1998–2000.

Thymus pulegioides ..... **stortimjan**
Växer i störda kulturmarker. 12 aktuella lokaler från inventeringen, spridd i landskapet.

Skara , Skärv sn, 200 m O Nylund/200 m NNV Ökullskvarn väggkant*	6475583, 1371357
2008 noterad	KKJ ny?
2009 1–5 ex	KKJ

Valerianella dentata ..... sommarklynne
Endast en aktuell lokal: Götene 1993.

Zostera angustifolia ..... smal bandtång
Växer på mjuka havsbottnar. Känd från 4 aktuella lokaler: alla Göteborg 1997 och 2002.

Zostera noltii ..... dvärgbandtång
Växer på mjuka havsbottnar. Känd från 4 aktuella lokaler: alla Göteborg 1995 och 2003.

MISSGYNNADE — hotkategori NT

Anemone sylvestris ..... tovsippa
Senaste äldre fynd är från Mölndal 1948. Tre aktuella lokaler finns från Kinnekulle (2) och den senaste från Skövde (1 ny) 2007. Dessa avser subsponsnana(?) förekomster i naturlig miljö.

Anthemis arvensis ..... åkerkulla
749 aktuella lokaler sedan inventeringen. Senaste noteringen en ny lokal med 3 dellokaler i Falköping, Bolum socken 2007.

Aphanes australis ..... småfruktig jungfrukam
En aktuell lokal. Senast sedd i Härryda, Hindås 2000.

Asperugo procumbens ..... paddfot
Mycket sällsynt. 9 aktuella lokaler från inventeringen, sedd 1984–95.

Campanula cervicaria ..... **skogsklocka**
Ursprunglig i öppna marker. Ljuskrävande. 65 lokaler. Inventerad 2004. Spridd i hela landskapet med flesta lokaler i norra delen.

Götene , Forshem sn, St. Rundrödjan	6505899, 1366269
2008 10–15 ex OJa	
2009 10–15 ex OJa	

Fem dellokaler till Götene , Forshem sn, St. Rundrödjan	6505979, 1366219; 6505954, 1366094; 6505009, 1366049; 6506029, 1365974; 6506269, 1366059
2008 noterad OJa	
2009 40-tal ex OJa	skall inventeras och fördelas!

Carex paleacea ..... **strandstarr**
3 aktuella lokaler: Göteborg, Askim (1) och Styrösö (2).

Göteborg , Askim sn, Amundön, nordspetsen, 300 m N om bron	6392270, 1267530
2005 noterad ELj	
2006 ca 50-tal ELj	
2009 0 ex ANi	

Carex vacillans ..... **saltstarr**
6 aktuella lokaler från inventeringen. Göteborg Askim (3) och Styrösö (3). En ny lokal Göteborg, Amundön.

Göteborg , Askim sn, Stora Amundön, nordspetsen, 300 m N om bron*	6392270, 1267530
2006 noterad ELj ny lokal	
2009 11 ex ANi	

Cephalanthera rubra ..... rödsyssla
En aktuell lokal: Karlsborg sn, Mölltorp 2004.

Consolida regalis ..... riddarsporre
36 aktuella lokaler från inventeringen, främst Kinnekulle.

Digitaria ischaemum ..... fingerhirs
Inga aktuella lokaler. Endast 3 äldre belägg från Mölndal och Göteborg.

Diphasstriastrum ×zeilleri ..... mellanlumner
Ursprunglig hybrid eller mellanform i lavtallskogar Göteborg (2), Vårgårda (1), Tibro, Töreboda, Karlsborg samt främst i Habo på Svedmon (Hökensåsområdet). 34 aktuella lokaler.

Epipogium aphyllum ..... skogsfru
4 lokaler: Partille (1), Ulricehamn (1), Skövde (1) och Laxå (1); 0 ex på samtliga lokaler 2005, då skogsfru var årets växt! Bör hållas under uppsikt årligen.

Festuca altissima ..... skogssvingel
38 aktuella lokaler från inventeringen, främst västra Vg och platåbergens branter. Senast noterad från Göteborg, Vitsippsdalen 2006.

Galium suecicum* var. *vestrogoticum ..... **västgötamåra**
SVERIGEANSVAR Varieteten västgötamåra finns endast i Västergötland. Nominat-underarten var. *suecicum* finns i ett begränsat område i södra Småland, norra Skåne och västra Blekinge. Västgötamåran är vanlig till mindre vanlig i ett mindre och begränsat område i nordvästra delen av landskapet i naturliga betesmarker. Av de 146 lokalerna förekommer de flesta i Götene kommun. Skara, Mariestad och Skövde har flera lokaler.

Götene , Kinne-Vedum sn, Jättadansen	beteshage	—
2008 >100 ruggar	OJa	mycket rik lokal
2009 100 ruggar	OJa	

Götene , Forshem sn, St. Rundrödjan	väggkant	6505924, 1366244
2008 sparsamt	OJa	Botanikdagarna
2009 sparsamt	OJa	

Götene , Forshem sn, St. Rundrödjan	väggkant/skäl	6505674, 1366189
2008 fåtalig (3–4)	OJa	Botanikdagarna
2009 3–4 ex	OJa	

Genista tinctoria ssp. *tinctoria* ..... liten färgginst
98 aktuella lokaler från inventeringen, främst i Lyrestadstrakten.

Geranium bohemicum ..... svedjenäva
19 lokaler, varav två nya lokaluppgifter från 2005.

Glaucium flavum ..... strandvallmo
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1879 (ev. 1943) och Vänersborg, Vargön 1958.

Gymnadenia odoratissima ..... **luktsporre**
VÄSTGÖTAANSVAR Ursprunglig i rikkärr och kalkfuktängar. Har försvunnit från ett par lokaler pga igenväxning. Äldre lokaler (2–3) finns i Falköping och Götene. Nu aktuell på endast 2 lokaler.

Falköping , Åsle sn, reservatet 200 m V om Kleven (Svartarpkärrret)		64533, 13755
2007 7 ex	LSu	
2008 14 ex	LSu	
2009 15 ex	LSu	

Falköping , Högstena sn, Prästängen i reservatet, SV om Skogastorp (Skogastorpskärrret)			
			64591, 13783
2007	94 ex	LSu	
2008	173 ex	LSu	rekordnotering
2009	111 ex	LSu	

Hypericum tetrapterum ..... kärrjohannesört
2 lokaler: Lerum 1996 och Göteborg, Nylöse 2004

Inula ensifolia ..... svärdkrissla
Inga aktuella lokaler. Endast en äldre uppgift från Götene, Österplana 1920.

Isolepis fluitans ..... flytsäv
35 aktuella lokaler från inventeringen med uppgifter från 1980–90-talen.

Juncus inflexus ..... blåtåg
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1898 (Lundby, V. Frölunda och Nylöse).

Lavatera thuringiaca ssp. *thuringiaca* ..... gråmalva
Två aktuella lokaler: Mark 1981 och Hjo 2000.

Leonurus cardiaca ..... hjärtstilla
41 lokaler: främst i Skaraborg.

Limonium vulgare ..... **marrisp**
18 aktuella lokaler i Göteborgs skärgård.

Öckerö , Styrösö sn, Styrösö, badplatsen vid Salskärs udde* strand			
2009	noterad	TMa, OMo	ny
			6394758, 1258625

Öckerö , Styrösö sn, Styrösö, 200 m N om Brännholmen			
1993	noterad	BHe, ELj	Vgfl
2009	93 ex	SPa	
			63935, 12586

Öckerö , Styrösö sn, Styrösö, SV-sidan av Gula Udden			
1995	noterad	IBe	Vgfl
2009	80 ex	SPa	
			63930, 12590

Öckerö , Styrösö sn, Vrångö, udden N om färjeläget			
2009	85 ex	SPa	

Limosella aquatica ..... ävjebrodd
Ursprunglig på dyig botten på stränder vid hav, sjö och å. Konkurrenssvag och specifikt fuktberoende. Under inventeringen noterades 33 lokaler. Nu totalt 35 lokaler.

Lithospermum officinale ..... stenfrö
21 aktuella lokaler från inventeringen. Nu totalt 22 lokaler.

Lotus glaber ..... **smal käringtand**
3 aktuella lokaler.

Göteborg , Askim sn, Stora Amundön*				6392184, 1267410
2007	6 ex	ANi	ny, funnits på lokalen sedan 2004	
2009	3 ex	ANi		

Lunaria rediviva ..... månvio
12 aktuella lokaler från inventeringen.

Lycopodiella inundata ..... **strandlumner**
71 lokaler från florainventeringen. Nu 73 lokaler.

Götene , Kinne-Vedum sn, 300 m N om Rundbäcksdal* grusgrop				6498262, 1369046
2008	ca 100 ex	OJa	ny	
2009	ca 100 ex	OJa		

Lytbrum portula ..... rödlänke
105 aktuella lokaler från inventeringen.

Melampyrum cristatum ..... korskovall
18 aktuella lokaler från inventeringen.

Pedicularis sylvatica ..... **granspira**
273 aktuella lokaler, varav en synnerligen stor lokal enl. nedan och en ny 2009:

Borås , Borås, Osdal–Bråtområdet, f.d. I15:s övningsomr., 500 m S om Bråt*				63996, 13275
2007	4–5000 ex	LEA		
2008	ca 4000 ex	LEA	färre ex. detta år	
2009	ca 4000 ex	LEA		

Tidaholm , Ettak, naturreservatet*				6444975, 1389264
2009	2 ex	LSu	ny	

Pimpinella major ..... stor bockrot
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Mölndal 1947.

Poa remota ..... storgrö
9 aktuella lokaler från inventeringen.

Potamogeton friesii ..... uddnate
Tre aktuella lokaler från inventeringen: Falköping 1983 och 1993 samt Tidaholm 1996.

Raphanus raphanistrum ..... åkerrättika
Mindre vanlig, mest i skogsbygderna. Gammal kulturföljeslagare i åkrar och trädgårdar. Missgynnas av det moderna jordbruket. Totalt 237 lokaler.

Rosa tomentella ..... flikros
 Äldre belägg från 3 lokaler. En av dessa Göteborg, Köpstadö 2002 är den enda aktuella.

Rubus muenteri ..... **grönbladsbjörnbär**
 VÄSTGÖTAANSVAR Troligen spontant invandrad. Finns närmast i Småland, i Oskarshamn, Döderhult och Fliseryd. Lokalen ifråga är den enda kända i västra Sverige, märkligt nog samma lokal som bergumsbjörnbär *Rubus loehrrii*, som har sin enda svenska lokal här och syns vara spontant invandrad även den. Förekomsten bildar ett buskage med många skott, varför det är svårt att noga ange antal exemplar.

Göteborg , Bergum sn, ca 100 m S om Bergums kyrka	64156, 12840
2007 ca 5 ex ELj	
2008 ca 5 ex ELj	
2009 ca 5 ex ELj	

Rubus norvegicus ..... **västkustbjörnbär**
 Ursprunglig i klippskrevor, strandsnår, bryn och på vägkanter på 15 lokaler (Vgff s. 363) i Öckerö (3), Mölndal (1) och Göteborg (11 lokaler).

Öckerö , Styrösö sn, Styrösö, 850 m VSV om kyrkan* vägkrök	6394933, 1258890
2009 noterad TMa, OMo ny	

Öckerö , Styrösö sn, Styrösö, 1000 m VSV om kyrkan* strand	6394763, 1258755
2009 noterad TMa, OMo ny	

Öckerö , Styrösö sn, Styrösö, 1300 m VSV om kyrkan* badstrand	6394790, 1258430
2009 noterad TMa, OMo	

Rubus pruinosis ..... hallonbjörnbär
 Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1957.

Rubus scissus ..... nåljbörnbär
 Endast en aktuell lokal i Mark, Ålekulla 1988.

Saxifraga osloënsis ..... hällebräcka
 Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Vänersborg 1944.

Sedum anglicum ..... engelsk fetknopp
 15 aktuella lokaler är noterade.

Senecio aquaticus ..... vattenstånds
 65 aktuella lokaler från inventeringen t.o.m. 2002.

Setaria viridis* ssp. *viridis ..... **vanlig kavelhirs**
 Kulturmarksväxt. 42 lokaler hittades vid inventeringen, främst i sydvästra Västergötland och på Falbygden. Totalt 43 aktuella lokaler.

Götene , Kinne-Vedum sn, 200 m SV om Stora Boagärdet	64954, 13688
2007 10-tal ex OJa	
2008 10-tal ex OJa	
2009 10-tal ex OJa	

Sparganium erectum ssp. *neglectum* ..... glansigelknopp
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1930.

Taraxacum duplidentifrons ..... svarttandad maskros
Sektionen *Ruderalia*. Äldre belägg från 5 socknar. Inga aktuella lokaler.

Taraxacum maculigerum ..... fläckmaskros
Sektionen *Naevosa*. 9 aktuella lokaler från inventeringen inför VgFl.

Taraxacum spectabile ..... atlantmaskros
Sektionen *Spectabilia*. 4 aktuella lokaler från inventeringen inför VgFl.

Taxus baccata ..... idegran
Kvarstående, ibland förvildad. Noterad på 22 aktuella lokaler vid inventeringen.

Thesium alpinum ..... spindelört
Endast en aktuell lokal: Herrljunga, N. Säm 1984.

Tillaea aquatica ..... fyrling
11 aktuella lokaler från inventeringen.

Tragopogon dubius ..... stor haverrot
Inga aktuella lokaler. Senast sedd i Göteborg 1926.

Vicia dumetorum ..... buskvicker
Två aktuella lokaler: Grästorps 1991 och Götene 2004.

Vicia villosa* ssp. *villosa ..... **luddvicker**
Åkerogräs. 51 aktuella lokaler från inventeringen.

Götene , Kinne-Vedum, Nabol*	6496308, 1367622
2008 10-tal ex OJa	
2009 10-tal ex OJa	

Antal lokaler för rödlistan

Fet stil = arten är ny/har fått ny hotkategori, ! = höjts två kategorier, – = sänkts från tidigare kategori (en jämförelse från rödlistan år 2000)

hot kat.	vetenskapligt namn	svenskt namn	aktuella lokaler 2009	kontroll 2009	nyfynd 2009
CR	<i>Acer campestre</i>	naverlön	0 (8)	–	–
EN	<i>Agrostemma githago</i>	klätt	6	–	–
VU	<i>Aira caryophyllea</i>	vittåtel	1	–	–
CR	<i>Ajuga genevensis</i>	kritsuga	1	–	–
EN	<i>Allium carinatum</i>	rosenlök	4	1	–
EN!	<i>A. senescens</i>	kantlök	1	–	–
VU	<i>Alyssum alyssoides</i>	grådådra	41	1	–
VU	<i>Anagallis minima</i>	knutört	17	–	–
NT	<i>Anemone sylvestris</i>	tovsippa	3	–	–
NT	<i>Anthemis arvensis</i>	åkerkulla	749	–	–
CR	<i>A. cotula</i>	kamomillkulla	2	–	–
VU	<i>Anthriscus caucalis</i>	taggkörvel	3	–	–
NT	<i>Aphanes australis</i>	småfruktig jungfrukam	1	–	–
CR	<i>Apium graveolens</i>	selleri	2	–	–
EN	<i>A. inundatum</i>	krypfloka	2	–	–
EN	<i>Arenaria gothica</i>	kalknarv	10	2	–
EN	<i>Arnoseria minima</i>	klubbfibbla	1	1	–
NT	<i>Asperugo procumbens</i>	paddfot	9	–	–
VU–	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	glansbräken	1	1	–
VU	<i>A. adulterinum</i>	brunbräken	1	–	–
EN	<i>Atriplex laciniata</i>	sandmålla	2	–	–
EN	<i>A. pedunculata</i>	saltmålla	1	–	–
RE	<i>Avena strigosa</i>	purrhavre	0	–	–
EN	<i>Baldellia ranunculoides</i> ssp. <i>repens</i>	revsvalting	13	9	–
EN	<i>Bidens radiata</i>	grönskära	43	3	–
VU–	<i>Botrychium matricariifolium</i>	rutlåsbräken	16	2	–
EN	<i>B. simplex</i>	dvärglåsbräken	0	–	–
VU	<i>Bromopsis benekeii</i>	strävlösta	18	–	–
EN	<i>Bromus arvensis</i>	renlösta	4	–	–
EN	<i>B. commutatus</i>	brinklösta	2	–	–
EN	<i>B. racemosus</i>	ängslösta	0	–	–
EN	<i>B. secalinus</i>	råglösta	12	–	–
RE	<i>Camelina abyssum</i>	lindådra	0	–	–
VU	<i>C. microcarpa</i> ssp. <i>microcarpa</i>	sandådra	47	–	–

RE	<i>C. sativa</i>	oljedådra	4	–	–
NT	<i>Campanula cervicaria</i>	skogsklocka	65	2	–
EN	<i>Cardamine parviflora</i>	strandbräsma	54	–	–
VU	<i>Carduus acanthoides</i>	piggstistel	8	1	–
VU	<i>Carex hartmanii</i>	hartmanstarr	15	–	–
EN	<i>C. maritima</i>	bågstarr	2	–	–
NT	<i>C. paleacea</i>	strandstarr	3	1	–
VU	<i>C. pulicaris</i>	loppstarr	271	–	–
VU	<i>C. punctata</i>	prickstarr	8	1	–
NT	<i>C. vacillans</i>	saltstarr	6	1	–
VU	<i>Catabrosa aquatica</i>	källgräs	37	–	–
VU	<i>Centaureium erythraea</i> var. <i>erythr.</i>	flockarun	2	2	–
NT	<i>Cephalanthera rubra</i>	rödsyssla	1	–	–
EN	<i>Chenopodium murale</i>	gatmålla	3	1	–
RE	<i>C. urbicum</i>	bymålla	1	–	–
CR	<i>C. vulvaria</i>	stinkmålla	1	–	–
VU	<i>Chimaphila umbellata</i>	ryl	74	–	–
NT	<i>Consolida regalis</i>	riddarsporre	36	–	–
VU	<i>Coronopus squamatus</i>	kråkrassing	15	3	–
RE	<i>Cuscuta epilinum</i>	linsnärja	0	–	–
VU	<i>C. epithymum</i>	ljungsnärja	2	2	–
RE	<i>Cyperus fuscus</i>	dvärgag	1	–	–
VU	<i>Deschampsia setacea</i>	sjötåtel	3	–	–
VU	<i>Dianthus armeria</i>	knippnejlika	9	5	–
NT	<i>Digitaria ischaemum</i>	fingerhirs	0	–	–
NT	<i>Diphasiastrum xzeilleri</i>	mellanlummer	34	–	–
VU	<i>D. tristachyum</i> (<i>Lycopodium</i> t.)	cypresslummer	63	–	–
EN!	<i>Draba nemorosa</i>	sanddraba	1	–	–
EN	<i>Dracocephalum ruyschiana</i>	drakblomma	70	–	–
EN	<i>D. thymiflorum</i>	rysk drakblomma	0	–	–
VU	<i>Drymocallis rupestris</i>	trollsmultron	244	1	–
VU	<i>Elatine hexandra</i>	skaftslamkrypa	16	–	–
VU	<i>E. orthosperma</i>	nordslamkrypa	0	–	–
NT	<i>Epipogium aphyllum</i>	skogsfru	4	–	–
EN	<i>Eryngium maritimum</i>	martorn	2	1	–
VU	<i>Euphorbia exigua</i>	småtörel	0	–	–
VU	<i>Euphrasia micrantha</i>	ljungögontröst	59	1	–
RE	<i>E. rostkoviana</i> ssp. <i>montana</i>	ängsögontröst	0	–	–
EN	<i>E. rostkoviana</i> ssp. <i>rostkoviana</i>	stor ögontröst	14	7	–
EN	<i>Falcaria vulgaris</i>	skärblad	2	–	–
NT	<i>Festuca altissima</i>	skogssvingel	38	–	–
EN	<i>Filago vulgaris</i>	klotullört	1	–	–
RE	<i>Galium spurium</i> ssp. <i>spurium</i>	linmåra	0	–	–
NT	<i>G. suecicum</i> var. <i>vestrogoticum</i>	västgötamåra	146	3	–
NT	<i>Genista tinctoria</i> ssp. <i>tinctoria</i>	liten färgginst	98	–	–

VU	<i>Gentiana pneumonanthe</i>	klockgentiana	159	2	2
EN	<i>Gentianella campestris</i> ssp. <i>baltica</i>	kustgentiana	3	1	–
VU	<i>G. campestris</i> ssp. <i>campestris</i>	fältgentiana	61	–	–
NT	<i>Geranium bohemicum</i>	svedjenäva	19	–	–
EN	<i>G. lanuginosum</i>	brandnäva	1	–	–
EN	<i>G. palustre</i>	kärnäva	0	–	–
NT–	<i>Glaucium flavum</i>	strandvallmo	0	–	–
NT	<i>Gymnadenia odoratissima</i>	luktsporre	2	2	–
VU	<i>Gymnocarpium robertianum</i>	kalkbräken	10	2	–
EN!	<i>Gypsophila muralis</i>	grusnejlika	12	–	–
VU	<i>Herminium monorchis</i>	honungsblomster	16	12	–
VU	<i>Holosteum umbellatum</i>	fågelarv	1	1	–
EN	<i>Hordeum secalinum</i>	ängskorn	0	–	–
EN	<i>Hypericum humifusum</i>	dvärgjohannesört	2	2	–
EN	<i>H. pulchrum</i>	hedjohannesört	0	–	–
NT	<i>H. tetrapterum</i>	kärrjohannesört	2	–	–
EN	<i>Hypochoeris glabra</i>	åkerfibbla	2	–	–
CR	<i>Ilex aquifolium</i>	järnek	0	–	–
NT	<i>Inula ensifolia</i>	svärdkrissla	0	–	–
NT	<i>Isolepis fluitans</i>	flytsäv	35	–	–
EN	<i>I. setacea</i>	borstsäv	1	–	–
EN	<i>Juncus capitatus</i>	huvudtåg	0	–	–
NT	<i>J. inflexus</i>	blåtåg	0	–	–
EN	<i>Kickxia elatine</i>	spjutsporre	0	–	–
EN	<i>Lappula squarrosa</i>	piggfrö	1	–	–
VU	<i>Lathyrus tuberosus</i>	knölvial	21	–	–
NT–	<i>Lavatera thuringiaca</i> ssp. <i>thuringiaca</i>	gråmalva	2	–	–
VU	<i>Leersia oryzoides</i>	vildris	9	–	–
NT	<i>Leonurus cardiaca</i>	hjärtstillä	41	–	–
NT	<i>Limonium vulgare</i>	marrisp	18	3	1
NT	<i>Limosella aquatica</i>	ävjebrodd	35	–	–
NT	<i>Lithospermum officinale</i>	stenfrö	22	–	–
RE	<i>Lolium remotum</i>	linrepe	0	–	–
RE	<i>L. temulentum</i>	därrepe	0	–	–
NT	<i>Lotus glaber</i>	smal käringtand	3	1	–
NT–	<i>Lunaria rediviva</i>	månviol	12	–	–
EN	<i>Luzula sylvatica</i>	storfryle	3	1	–
NT	<i>Lycopodiella inundata</i>	strandlummer	73	1	–
NT	<i>Lythrum portula</i>	rödlänke	105	–	–
VU	<i>Malva pusilla</i>	vit kattost	17	1	–
EN	<i>Marrubium vulgare</i>	kransborre	1	–	–
EN	<i>Medicago minima</i>	sandlusern	1	–	–
NT	<i>Melampyrum cristatum</i>	korskovall	18	–	–
CR	<i>Melilotus dentatus</i>	strandsötväppling	0	–	–
EN	<i>Mentha ×gracilis</i>	ädelmynta	6	–	–

EN	<i>Mertensia maritima</i>	ostronört	0	–	–
VU	<i>Microstylis monophyllus</i>	knottblomster	1	1	–
EN	<i>Misopates orontium</i>	kalvnos	10	2	–
VU	<i>Mulgedium quercinum</i>	karlsösallat	1	–	–
EN	<i>Nepeta cataria</i>	kattmynta	11	1	–
VU	<i>Neslia paniculata</i> ssp. <i>paniculata</i>	korndädra	12	–	–
EN	<i>Ornithopus perpusillus</i>	dvärgserradella	2	–	–
EN	<i>Orobanche elatior</i>	klintsnyltrot	4	–	–
EN	<i>O. reticulata</i>	tistelsnyltrot	14	4	–
EN	<i>Parapholis strigosa</i>	ormax	0	–	–
NT	<i>Pedicularis sylvatica</i>	granspira	274	1	1
VU	<i>Persicaria foliosa</i>	ävjepilört	1	–	–
EN	<i>Petrorhagia saxifraga</i>	klippnejlika	1	–	–
VU	<i>Phleum arenarium</i>	sandtimotej	0	–	–
VU	<i>Pilularia globulifera</i>	klotgräs	11	–	–
NT	<i>Pimpinella major</i>	stor bockrot	0	–	–
NT	<i>Poa remota</i>	storgroë	9	–	–
VU	<i>Polygala comosa</i>	toppjungfrulin	6	–	–
EN	<i>Polystichum aculeatum</i>	uddbräken	1	–	–
EN	<i>Potamogeton acutifolius</i>	spetsnate	6	–	–
VU	<i>P. compressus</i>	bandnate	5	–	–
NT	<i>P. friesii</i>	uddnate	3	–	–
EN	<i>P. rutilus</i>	styvsnate	3	–	–
EN	<i>P. trichoides</i>	knölnate	15	14	–
VU	<i>Potentilla anglica</i>	revig blodrot	2	2	–
EN	<i>Pseudorchis albida</i> ssp. <i>albida</i>	vityxne	13	–	–
RE	<i>Pulicaria vulgaris</i>	loppört	0	–	–
EN	<i>Pulmonaria angustifolia</i>	smalbladig lungört	169	–	–
VU	<i>Radiola linoides</i>	dvärglin	127	–	–
VU	<i>Ranunculus arvensis</i>	åkerranunkel	1	–	–
NT	<i>Raphanus raphanistrum</i>	åkerrättika	237	–	–
EN	<i>Rhinanthus serotinus</i> ssp. <i>apterus</i>	åkerskallra	3	1	–
CR	<i>Rorippa microphylla</i>	bäckfräne	0	–	–
EN	<i>R. nasturtium-aquaticum</i>	källfräne	0	–	–
EN	<i>Rosa elliptica</i> ssp. <i>inodora</i>	västkustros	12	4	–
NT	<i>R. obtusifolia</i> (<i>R. tomentella</i>)	flikros	1	–	–
CR	<i>R. pimpinellifolia</i>	pimpinellros	0 (32)	–	–
EN	<i>Rubus cyclomorpha</i>	hjärtbjörnbär	6	–	–
EN	<i>R. dissimulans</i>	bohusbjörnbär	1	–	–
VU	<i>R. lagerbergii</i>	filtbjörnbär	11	–	–
VU	<i>R. lamprocaulus</i>	naggbjörnbär	2	–	–
CR	<i>R. loehrii</i>	bergumsbjörnbär	1	1	–
NT	<i>R. muenterii</i>	grönbladsbjörnbär	1	1	–
NT	<i>R. norvegicus</i>	västkustbjörnbär	15	–	3
NT	<i>R. pruinosis</i>	hallonbjörnbär	0	–	–

EN-	<i>R. rosanthus</i>	rosenbjörnbär	3	–	–
NT	<i>R. scissus</i>	nålbjörnbär	1	–	–
EN	<i>Rumex conglomeratus</i>	dikesskräppa	2	–	–
VU	<i>Salix hastata</i> ssp. <i>vegeta</i>	källblekvide	70	1	–
EN	<i>Salvia pratensis</i>	ängssalvia	1	–	–
EN	<i>S. verticillata</i>	kranssalvia	3	–	–
VU	<i>Saxifraga hirculus</i>	myrbräcka	2	2	–
NT	<i>S. osloënsis</i>	hällebräcka	0	–	–
EN-	<i>Scandix pecten-veneris</i>	nålkörvel	0	–	–
NT-	<i>Sedum anglicum</i>	engelsk fetknopp	15	–	–
NT-	<i>Senecio aquaticus</i>	vattenstånds	65	–	–
CR	<i>S. erucifolius</i>	flikstånds	0	–	–
NT	<i>Setaria viridis</i> ssp. <i>viridis</i>	kavelhirs	43	1	–
VU	<i>Sherardia arvensis</i>	åker Madd	4	–	–
RE	<i>Solanum villosum</i> ssp. <i>miniatum</i>	röd nattskatta	0	–	–
NT	<i>Sparganium erectum</i> ssp. <i>neglectum</i>	glansigelknopp	0	–	–
RE	<i>Spergula arvensis</i> ssp. <i>maxima</i>	jättespärgel	0	–	–
VU	<i>Stachys arvensis</i>	åkersyska	11	–	–
EN	<i>S. officinalis</i>	humlesuga	3	–	–
VU	<i>Stipa pennata</i>	fjädergräs	4	4	–
VU	<i>Taraxacum decolorans</i>	kalkmaskros	11	–	–
NT	<i>T. duplidentifrons</i>	svarttandad maskros	0	–	–
EN	<i>T. egregium</i>	smalfjällig strandmaskros	0	–	–
EN	<i>T. euryphyllum</i>	bredskaftad fläckmaskros	11	–	–
EN-	<i>T. larssonii</i>	dalslandsmaskros	1	–	–
VU	<i>T. litorale</i>	liten kärmmaskros	6	–	–
NT	<i>T. maculigerum</i>	fläckmaskros	9	–	–
CR	<i>T. obtusilobum</i>	fetmaskros	1	1	–
VU	<i>T. praestans</i>	kvällsmaskros	6	–	–
EN	<i>T. pseudosuecicum</i>	sankmaskros	2	–	–
EN	<i>T. ruberulum</i>	skevmaskros	0?	–	–
NT	<i>T. spectabile</i>	atlantmaskros	4	–	–
EN	<i>T. vestrogothicum</i>	västgötamaskros	4	–	–
NT	<i>Taxus baccata</i>	idegran	22	–	–
CR	<i>Tephroceris palustris</i>	kärnocka	0	–	–
NT	<i>Thesium alpinum</i>	spindelört	1	–	–
VU	<i>Thymus pulegioides</i>	stortimjan	12	1	–
CR	<i>Tilia platyphyllos</i>	bohuslind	0 (6)	–	–
NT-	<i>Tragopogon dubius</i>	stor haverrot	0	–	–
VU	<i>Valerianella dentata</i>	sommarklynne	1	–	–
EN	<i>Verbascum densiflorum</i>	ölandskungsljus	0	–	–
EN	<i>V. lychnitis</i>	grenigt kungsljus	26	1	–
NT-	<i>Vicia dumetorum</i>	buskvicker	2	–	–
EN	<i>V. pisiformis</i>	ärtvicker	5	2	–
NT	<i>V. villosa</i> ssp. <i>villosa</i>	luddvicker	51	1	–

EN	<i>Vulpia bromoides</i>	ekorrsvingel	1	–	–
VU	<i>Zostera angustifolia</i>	smal bandtång	4	–	–
VU	<i>Z. noltii</i>	dvärgbandtång	4	–	–
			<hr/>	<hr/>	<hr/>
			4671	129	8

Lokalsammandrag enligt hotkategori

	antal taxa	aktuella lokaler	kontroll 2009	nya 2009
RE Försvunna	13 taxa (3 aktuella)	6	0	0
CR Akut hotade	14 (7)	8	2	0
EN Starkt hotade	77 (63)	616	59	1
VU Sårbara	60 (57)	1697	50	2
NT Missgynnade	56 (46)	2344	18	5
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		4671	129	8

Floraväktare och rapportörer

ABe	Anders Bertilsson, Mullsjö	JoG	Jonas Grahn, Umeå
ABo	Anders Bohlin, Trollhättan	JöG	Jörgen Grahn, Mölndal
AMu	Arvid Munther, Jonsered	KAJ	Kurt-Anders Johansson, Skövde
ANi	Aimon Niklasson, Askim	KFr	Karin Fransson, Skövde
ARS	Alf-Rune Sandberg, Fristad	KHh	Kristoffer Hahn, Göteborg
BJa	Bertil Jannert, Falköping	KKj	Karin Kjellberg, Skara
BHj	Bertil Hjortvall, Borås	LEA	Leif-Eric Aronsson, Borås
CBe	Calle Bergil, Göteborg	LHe	Lars Hellman, Lindome
CDa	Christina Dahlqvist, Hällekis	LSu	Lennart Sundh, Falköping
CJL	Carl-Johan Lidén, Vara	LÅs	Lena Åsegård, Kinnarumma
EEk	Eva Ekeblad, Västra Frölunda	MTh	Magnus Thorell, Mullsjö
ELj	Erik Ljungstrand, Askim	OJa	Olof Janson, Götene
ESa	Enar Sahlin, Hindås	OMo	Olle Molander, Henån
GBö	Gösta Börjeson, Habo	PAA	Per-Arne Arulf, Falköping
GPe	Gun Persson, Brevik	PLa	Peter Laudon, Varnhem
ICl	Ingvar Claesson, Blidsberg	RFa	Ronny Fallberg, Skephult
IOl	Ingela Olsson, Göteborg	RGC	Rolf-Göran Carlsson, Skövde
IWä	Irene Wängvik, Alingsås	SPa	Sofia Pallander, Göteborg
JAh	Jonas Ahnfelt, Göteborg	SSv	Sören Svensson, Hisings Backa
JDa	Johan Dahlberg, Göteborg	TMa	Tore Mattsson, Henån
JJe	Jörgen Jeppson, Trollhättan	UBA	Ulla-Britt Andersson, Trollhättan
JKu	Jan Kuylenstierna, Fjärås		

Mosipperäkning på Remmene skjutfält

Sören Svensson

Båtsman Grås gata 11, 42257 Hisings Backa, soren.svensson@mbox303.tele2.se

Det var den 4 april 2009 som det blev en stor brand på Remmene när Göteborgs hemvärn hade skjutövning där. Efter som man hade celebrert besök av kungen dröjde man med släckningsarbetet, vilket gjorde att branden blev mer omfattande än vanligt. Efteråt sade Ragne Gustavsson att vi väl får tacka kungen för att det blev en så fin brand över en stor del av fältet inklusive en del omkringliggande skog.

Som man kunde hoppas, så blev resultatet av branden att ovanligt många mosippor dök upp redan året efter branden. Det var därför välkommet att så pass många som 18 personer slöt upp 2 maj 2010 för att genomföra den grannliga uppgiften att räkna mosippsplanter. Gränsdragningen mellan vad som är olika plantor är inte lätt att avgöra när man ser en klunga av mosippeblommor på ett ställe, men vi gjorde så gott vi kunde!

Remmene skjutfält

2010-05-02

Antal fertila plantor av mosippa; räknat av 18 personer

Område	Antal plantor	Nordkoordinat	Ostkoordinat
A1-1	0	6439732	1332429
A1-2	35	6439732	1332424
A1-3	20	6439732	1332420
A1-4	69	6439733	1332415
A1-5	244	6439734	1332409
A1-6	32	6439734	1332404
A1-7	20	6439734	1332399
A1-8	20	6439735	1332393
A1-9	23	6439735	1332388
A1-10	117	6439735	1332383
A1-11	44	6439736	1332377
A1-12	52	6439736	1332371
A1-13	3	6439738	1332366
A1; summa	679		
A2+A3	65		
A4	118		
A5	39		
A	901		
B1	473		
B2	22		
B	495		
C	27		
A+B+C	1423		

Rik blomning av mosippa *Pulsatilla vulgaris* på brandfält, Remmene skjutfält 2010-05-02.

(Vänstersidan) Foto Sören Svensson.

Resultat av räkning 2010-05-02. (Till höger)

Koordinaterna gäller för det nordöstra hörnet av de 13 korridorerna. Korridorerna om ca. 5 x 30 m² är numrerade från öster till väster.

Område B1 räknades i långsmala korridorer; parallella med vägen till Jällby. Antal plantor i område B1, räknat från öster till väster: 0+7+9+18+17+4+110+54+94+38+41+37+16+15+2+11=473

Jag bifogar en sammanställning över det antal mosippplantor som vi räknade samt en karta över växtplatserna.

Som Ragne föreslog, så är området indelat i tre lokaler för mosippa:

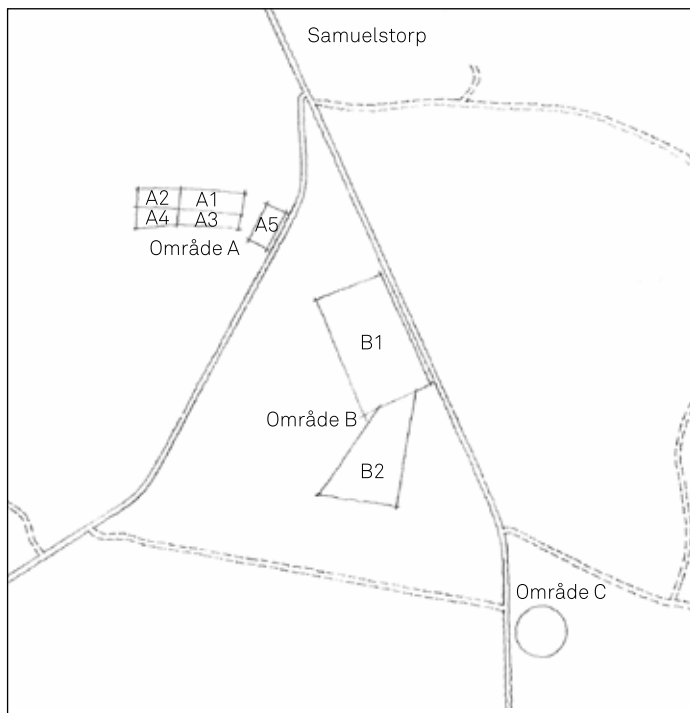
Lokal A: nedanför skjutvallen i den norra delen av fältet.

Lokal B: väster om vägen söderut till Jällby.

Lokal C: öster om vägen söderut till Jällby.

Totalt såg vi således 1423 fertila mosippplantor, vilket torde vara någon form av rekord för Remmene. Vad jag förstår, så var det ingen som observerade några sterila (ej blommande) plantor, men antagligen fanns det många sådana, mycket små plantor också. Den 2 augusti i fjol kunde ett stort antal småplantor ses nedanför skjutvallen.

Bilden med många mosippeblommor visar hur svårt det är att dokumentera en

Kartskiss över lokaler av mosippa på Remmene skjutfält 2010-05-02. (Till höger)

massförekomst på ett åskådligt sätt. Man kunde tro att alla vita blommor skulle lysa upp hela bilden, men så är det inte.

På vägen mot Göteborg var vi några som stannade till vid Tånga hed i Vårgårda, och där räknade vi till 10 fertila och 2 sterila mosippsplantor. Strax intill kunde backsippa ses igen efter några års frånvaro; dock bara två fertila plantor.

Vid norra delen av Tånga hed brukar det finnas många backsippor, men vi såg

nu bara ett litet antal blommande plantor samt många plantor i knopp. De backsippor som de flesta av oss såg vid Baggebol (sydvästra delen av Remmenefältet) hade kommit något längre i blomningen.

Vid Svantetorp (2 km söder om Vårgårda) fanns 8 fertila mosippsplantor.

Ett stort tack till samtliga deltagare vid söndagens mosipperäkning på Remmene skjutfält för ett väl utfört lagarbete!

Vårmusseron en gastronomisk upplevelse

Rolf-Göran Carlsson

Södra Bergvägen 13, 54131 Skövde, rolf-goran.carlsson@telia.com

Om turen är med kan man en varm försommardag finna vårmusseron. Den brukar, då man väl finner den, förekomma i stora mängder. Den är dessutom en mycket god matsvamp. Den är helt vit och kanske inte lockar till att plockas. Sådana kan upplevas som giftiga och farliga. Vårmusseronen är trots allt en ganska lätt art och skall inte kunna förväxlas med någon annan art. Dock förekommer det andra svampar på våren, men ingen annan växer tuvad eller i stora häxringar och luktar och smakar kraftigt mjöl. Det finns en annan stor vit musseron på försommaren, nämligen sommarmusseron. Den växer dock i enstaka exemplar och luktar eller smakar inte mjöl. Sommar-musseronen är inte giftig, men är ingen smakupplevelse. När man skall leta efter vårmusseron skall man söka mörkgröna ringar i gräset, där den oftast växer i stora häxringar på ängsmark, men den förekommer även i lövskog. Vårmusseronen växer bara på kalkrik mark men kan även förekomma i trädgårdar där man kalkat gräset. Hos oss är vårmusseronen ganska vanlig på Kinnekulle, men den förekommer även på Falbygden och på spridda platser på Billingen med omnejd. Vårmusseronen går utmärkt att frysa eller torka. Som torkad kan den dock bli något seg.

Artbeskrivning av vårmusseron (Calocybe gambosa):

Hatt 5–15 cm bred, köttig, länge knuten, sedan utbredd. Hatten är slät, torr och matt, vit till gräddvit och som äldre med gulbrun ton

Skivor täta och vita.

Fot 3–10 cm hög, 1–4 cm tjock, kraftig och vit.

Kött vitt med stark lukt och smak av mjöl.

Växer i stora häxringar eller rader bland gräs i betesmarker, torrbackar, strandängar och trädgårdar och på jord i gles lövskog. Arten är kalkgynnad. Vårmusseron är mycket sällsynt utanför kalkområden.

Vårmusseron behöver inte förvällas utan går utmärkt att tillreda när man kommer hem. Vårmusseronen blir lätt angripen av insekter, varför man bör dela fruktkropparna redan i fält. Tyvärr kan skörden decimeras kraftigt, men man slipper obehagligheter när man väl kommer hem. Om man väljer att torka svampen kan man ta en papplåda och skära av botten på lådan. Man sätter sedan in en kupévärmare i lådan. Där botten satt kan man lägga ett finmaskigt nät eller lägga träribbor ganska tätt. Detta är en billig metod att torka svamp. Dock måste man ha ordentlig tillsyn på hela torkförloppet.

Vårmusseron *Calocybe gambosa*. (Ovan och nedan) Foto Rolf-Göran Carlsson.

Det finns även att köpa riktiga svamp-torkar på marknaden. Dessa ligger på ungefär 1000 till 2000 kronor. Man kan torka både svamp, frukt och grönsaker i en sådan tork, så det kan vara en bra investering.

Lite tradition

Vårmusseronen har plockats under lång tid på framförallt Öland och Gotland, men den är även välkänd i Skåne och från Kinnekulle. I Europa plockas vårmusseronen i stora mängder årligen. Den är välkänd i franska, italienska och grekiska köket. Även tyskar och danskar uppskattar vårmusseron. Den säljs ofta på öppna marknaden i Sydeuropa och kilopriset här har ofta en hög prislapp. Fransmännen använder vårmusseron som en gastronomisk delikatess. Vårmusseron smakar kraftigt av mjöl, varför en kort intensiv avkokning i några minuter kan rekommenderas. Ett tips är att smaka på arten först. Chansen att hitta vårmusseron i Skaraborg är ganska stor om man väl letar på kalkrika ställen. Om man finner vårmusseron, men den där lilla osäkerheten finns med, så går det bra att höra av sig till Västgötabergets svampklubb. Sänd torkade exemplar till författaren eller bilder till hans e-postadress. Dessutom kan Kurt-Anders Johansson nås för rådfrågning på tel. 0706-30 17 36.

Bienens gastronomiska svampsoppa

1 liter färsk vårmusseron

Det går lika bra med någon annan färsk eller torkad svamp.

Svampen rensas väl, och skär den inte i allt för små bitar. Gör sedan en lätt uppstekning av svampen i stekpanna (gärna i olja). Om man använder torkad svamp kan denna tillsättas direkt i soppan.

1 liter vatten

2 buljongtärningar (gärna 1 hönsbuljong och 1 grönsaksbuljong)

12 cm purjolök (finhackas)

1 liten palsternacka (finhackas)

1 liten knippa persilja (finhackas)

3 msk mjöl

5 dl grädde

1 burk crème fraîche

Försiktig och mycket lätt användning av salt och svartpeppar rekommenderas.

Koka upp vattnet, lägg i buljongtärningarna. Red av med mjölet. Lägg sedan i palsternackan och purjolöken och låt detta koka upp. Häll sedan i svampen. Låt soppan småsjuda i cirka 25 minuter. Häll sedan i persiljan och grädden och låt sjuda ytterligare 10–12 minuter.

När soppan skall serveras kan man lägga i 1 msk crème fraîche och gärna en nypa nyklippt persilja i varje tallrik.

Serveras gärna med rosenbröd och en god sherry.

God tur i svampskogen!

Manusstopp för *Calluna* (3) 2010

Bidrag till häfte 3 i år emotses med intresse. De måste vara redaktören till handa allra senast måndagen den 2 augusti. Bäst är att sända både text och eventuella bilder, gärna digitala färgbilder, med

e-post till weimarck@telia.com, texten helst dessutom på papper till Gunnar Weimarck, Kullstigen 5, 436 40 Askim.

Redaktören

Calluna 27(2) 2010

BORÅS

ISSN 2000-2335

Innehåll

- 1 Sahlin, E.: *Rödlistan 2010*
- 3 Sahlin, E.: *Floraväxterirapport 2009. Västergötlands rödlistade kärlväxter*
- 40 Svensson, S.: *Mosipparäkning på Remmene skjutfält*
- 43 Carlsson, R.-G.: *Värmusseron en gastronomisk upplevelse*
- 45 *Manusstopp för Calluna (3) 2010*

Västergötlands Botaniska Förening säljer

Västergötlands Flora, 743 sidor	200:–
Västergötlands Flora, Supplement 1, 53 sidor	20:–
Västergötlands Flora, Supplement 2, 32 sidor	20:–
Västergötlands Flora CD	50:–
Botanisk Västgotalitteratur, 63 sidor	50:–

Ev. portokostnad tillkommer.

Botaniska Föreningen i Göteborg säljer

Göteborgs och Bohus läns fanerogamer och ormbunkar (Fries 1971), 453 sidor	100:–
En frisk och blomstrande perenn (Bernström 1989), 144 sidor	100:–

Medlemmar i BFiG kan köpa böckerna (med medlemsrabatt) för 75:–